

Strategisk plan 2024-2026

Kommunfullmäktige 2023-10-16 § 121

Innehållsförteckning

Ks ordförande har ordet	3
Strategiska planens roll	4
Värdegrund	6
Boden och omvärlden	7
Visionen – Det goda livet	14
Utvecklingsområden och mål för verksamheten	14
Uppdrag	21
Mål för ekonomin	22
Mål för bolag och stiftelsen	23
Ekonomin	26
Särskilda uppföljningar	42
Planerings- och beslutsunderlag	43

Ks ordförande har ordet

Vi bygger för framtiden

Den strategiska planen är ett av kommunens viktigaste politiska dokument. I den kraftiga utvecklingsfas där kommunen nu befinner sig är därför tydliga inriktningar och prioriteringar om möjligt ännu mer betydelsefullt än annars. Det som har inletts de senaste åren saknar motstycke i Bodens kommun under det sista århundradet. Den pågående gröna samhälls- och omvandlingen är en möjlighet att vara med och bygga en mera hållbar och spännande framtid. Möjligheter är dock ofta kombinerade med utmaningar, så även i detta fall. Utmaningar för vår organisation, för våra verksamheter och för vår ekonomi.

Det är dyrt att växa. Investeringar som krävs för att möjliggöra och ta tillvara expansionens fördelar är långsiktiga. I många fall måste de göras innan själva tillväxten sker. Alternativet till att satsa nu är dock att riskera att tillväxten helt och hållet uteblir.

Kommunen och den kommunala koncernen får i detta sammanhang en viktig roll som vägvisare och möjliggörare. Samtidigt ska vi attrahera andra investerare till vår fantastiska kommun och låta dessa bli en del av vårt närhetsliv. För att göra detta krävs det att vi upprätthåller en god traditionell kommunal verksamhet, med omsorg om barn och äldre, med kvalitativ utbildning, funktionell infrastruktur, effektiva myndighetstjänster med mera. Och detta samtidigt som vi agerar i en roll där kommuner inte så ofta befinner sig – som nyskapare av samarbeten och arbetsformer för att lösa och kommunicera komplexa problemkluster kopplade till samhälls- och omvandlingen. Exempel på det senare kan vara våra nya funktioner som arbetar flexibelt, strategiskt och målinriktat för att underlätta inflyttning och kompetensförsörjning.

Utifrån denna inriktning presenteras i den strategiska planen en rambudget som visar på tillfälliga underskott. Samtidigt är budgeten stram, med behov av prioriteringar i verksamheterna. Beslutet vilar på en bedömning att detta på längre sikt är det bästa och mest förtjänstfulla för kommunens framtida utveckling. De närmaste åren är vi inne i en period av utveckling och tillväxt, där vi kan välkomna många nya bodensare som kommer att bidra till Bodens kommun under många kommande decennier.

Vi bygger för framtiden. En grönare och hållbarare framtid. Vi bygger för människorna, både för nuvarande och blivande bodensare. Vi bygger så hälsosamt och smart vi kan. Allt detta sammanfattas i kommunens framtidsbild om det smarta mänskliga gröna. Resan har redan börjat. Vi gör den tillsammans, för hela Bodens kommuns bästa, och vi gör den med tillförsikt. Vi har en fantastisk framtid framför oss!

Boden, juni 2023

Claes Nordmark
Kommunstyrelsens ordförande

Strategiska planens roll

Arbetet med strategiska planen utgår från riktlinjerna för styrning och uppföljning som kompletteras av ett antal kommunövergripande styrdokument. De innehåller till viss del verksamhetsmässiga mål som på olika sätt styr verksamheterna och är alla föremål för någon form av uppföljning.

Styrmodell

Bodens kommun tillämpar mål- och resultatstyrning i kombination med tillitsbaserad styrning. Syftet är att styra kommunens resurser så effektivt som möjligt för att ge mesta möjliga nytta för medborgarna. Den tillitsbaserade styrningen ger ett större handlingsutrymme för nämnderna och förvaltningarna att, utifrån det som är reglerat i lagar, föreskrifter och det som är beslutat av fullmäktige, anpassa hur man ska arbeta för att nå de politiskt uppsatta målen.

Den strategiska planen beskriver vilka utvecklingsområden och långsiktiga inriktningar som gäller för kommunen under kommande mandatperiod. Dessa syftar till att förverkliga visionen och stödja den kommunala organisationen i dess utvecklingsarbete. Den strategiska planens ambitioner i visionen omsätts inför varje ny mandatperiod till politiska prioriteringar i form av mål inom utvecklingsområdena, som ska nås senast vid mandatperiodens slut. I verksamhetsplanerna fastställer sedan nämnderna hur den strategiska planen ska omsättas till konkret handlande i de kommunala verksamheterna, med hjälp av framgångsfaktorer. Därefter tar förvaltningarna fram och genomför aktiviteter kopplade till respektive framgångsfaktor.

Det smarta mänskliga gröna – tvärgående perspektiv

I styrmodellen finns ett tvärgående perspektiv som ska tas hänsyn till i arbetet med alla utvecklingsområden. Det smarta mänskliga gröna handlar om att sammantaget inkludera de tre hållbarhetsaspekterna ekologiskt, socialt och ekonomiskt i all verksamhet. Angreppssättet handlar om allt från att utveckla systemlösningar med ekologiska och ekonomiska värdekedjor till att stärka medborgares förutsättningar att göra socialt hållbara val i vardagen och till att möjliggöra hälsosamma val. Genom att kombinera det smarta gröna med närhetslivet skapas arenor och plattformar för interaktion mellan aktörer som blir avgörande för innovationskraft, men också för att skapa delaktighet.

Det smarta mänskliga gröna

- CIRKULARITET
  - Återbruk – Återanvändning – Avfall
  - Affärsmodeller – Produkter – Flöden
- SAMHÄLLE ANPASSAT TILL FÖRÄNDRAT KLIMAT
  - Samhällsplanering – Multifunktionella ytor
- SAMHÄLLE MED MINSKAD KLIMATPÅVERKAN
  - Byggnader – Infrastruktur – Fordon – Transporter
- BIOLOGISK MÅNGFALD
  - Variationer naturtyper – Ekosystem – Planer – Skötsel
- DIGITALISERADE TILLGÄNGLIGA (SAMHÄLLS) TJÄNSTER
  - Verktyg - beteenden – för det smarta mänskliga gröna

Hur kommunen arbetar med mål för god ekonomisk hushållning

De långsiktiga målen för en god ekonomisk hushållning finns i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Dessa ligger till grund för de kortsiktiga mål som fastställs i den strategiska planen. Kommunen och den kommunala koncernen ska ha en god ekonomisk hushållning både i ett finansiellt och i ett verksamhetsmässigt perspektiv. Det finansiella perspektivet anger de ekonomiska förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver. Verksamhetsperspektivet anger förmågan att bedriva en verksamhet som ständigt utvecklas utifrån omvärldens krav så att resurserna används till rätt saker och på ett ändamålsenligt sätt.

Det långsiktiga målet för god ekonomisk hushållning i det verksamhetsmässiga perspektivet är att, utifrån de utmaningar som kommunen står inför, kunna bedriva verksamheten med god kvalitet samt hög servicenivå och samtidigt ha en bra framförhållning i den fysiska planeringen. Kommunens kortsiktiga mål för till exempel samhällsutvecklingen samt förbättrad kvalitet på verksamheten och den service som tillhandahålls fastställs i strategisk plan. De kortsiktiga målen utgörs av ett antal av målen inom utvecklingsområdena som återfinns nedan.

Värdegrund

Vi som arbetar i Bodens kommun har **mod** och **kompetens**. **Tillsammans** skapar vi framtidens välfärdssamhälle.

Med vårt **värdskap** möter vi bodensarna i vardagen och här är alla välkomna.

Boden och omvärlden

I detta avsnitt beskrivs större risker och möjligheter som innebär viktiga förhållanden för Bodens kommun.

Livsmiljö

Jämlik och jämställd folkhälsa

Att hålla fokus på jämlikhet- och jämställdhetsarbetet bland annat genom de systematiska resultatuppföljningarna av Bodens socioekonomiska karta är av vikt för att följa levnadsvillkor i kommunen. Resultaten ger genom sin breda användning fortsatt viktig information om vilka förutsättningar som behöver tillskapas kopplat till utveckling av bostadsområden och miljöer. Angeläget är att fortsatt vidareutveckla de bedömningar som kan göras i kommunens olika utrednings- eller planeringshänseenden. Fortsatt kunskapsbyggande och satsningar på förebyggande och främjande åtgärder, som ett led i att både befintliga och nya bodensare ska göra hållbara och hälsosamma val, kommer att bidra till att Boden uppfattas som en attraktiv plats och ge förutsättningar för en jämlik folkhälsa i Boden. Denna planeringsförutsättning har i delar även bäring till utvecklingsområdet Offentliga rummet.

En demografisk utveckling med allt fler äldre

Den demografiska utvecklingen innebär att många medborgare i Boden kommer uppnå och överstiga en ålder där en stor andel utvecklar behov av vård och omsorg från äldreomsorgen och/eller hemsjukvården. Detta kommer innebära betydande utmaningar de kommande åren. Under perioden 2015 - 2021 har gruppen personer i Boden som är 80 år eller äldre ökat med 174 personer eller ca 10%. Trycket på äldreomsorg och hemsjukvård har ökat i motsvarande omfattning som demografin och tydligast har detta visat sig inom demensvården där det är svårare att möta brukarnas behov med hemtjänstinsatser. Sett till perioden 2020 - 2030 så ökar gruppen med 774 personer. Under perioden 2023–2026 så prognosticeras det att denna grupp ökar med 327 personer.

I dagsläget är det fullbelagt på kommunens korttidsboende och mellanvårdsboende varav många av de som vistas där väntar på en demensboendeplats. Detta medför en risk för ökade kostnader för betalningsansvar till regionen samt att enskilda individer inte får sina behov tillgodosedda i rimlig tid. Därav ses behov av ytterligare konvertering av somatiska platser till demensplatser under perioden samt eventuellt behov av öppnande av tidigare stängda korttidsplatser på Garnis.

Bostadsbrist och nedgång för bostadsbyggandet

Bodens kommun har en tillväxtplan med mål att öka befolkningen till 33 000 invånare år 2030. Redan nu ses ett ökat behov av bostäder i kommunen och framöver förväntas behovet öka ytterligare. En av kommunens framgångsfaktorer är korta ledtider från beslut till möjlig produktion (time to market), vilket i stor utsträckning attraherar nya etableringar och ger förutsättningar för byggnationer. För att fortsätta utveckla denna framgångsfaktor är nyckeln en fortsatt nära samverkan mellan kommunen och de kommunala bolagen.

Bostadsbristen i kommunen påverkar även möjligheterna att stödja personer med psykiska funktionshinder samt personer med beroendeproblem, till trygga boendeformer. Tillgången att hyra förstahandskontrakt påverkas då efterfrågan på bostäder är hög, vilket i en

förlängning innebär ökade kostnader för försörjningsstöd. Kostnaderna beror på tillfälliga boendelösningar på vandrarhem, campingstugor eller andra tillfälliga lösningar samt att avsteg från högsta godtagbara boendekostnad måste göras för att undvika hemlöshet. Den positiva företagsutvecklingen i kommunen innebär högre efterfrågan på bostäder och då det redan råder underskott på lediga bostäder riskerar socialt bostadslösa att få ännu svårare att er hålla bostad med eget kontrakt eller via sociala kontrakt.

Ytterligare en mycket försvårande faktor är den nedgång för bostadsbyggandet som blivit verklighet. Nedgången är en följd av den inflations- och räntechock som inträffat i spåren av Ukrainakriget där bostadspriserna fallit samtidigt som höga energipriser drivit upp byggkostnaderna. Risker är dessutom stor att förloppet kan bli långt och utdraget och att den övergår i en samhällsbyggnadskris med stora konsekvenser för den gröna industrietableringen i kommunen. Bostadsbyggandet kommer att påverkas under flera år framåt och möjligen under resten av decenniet. I nästa led riskerar också byggandet av nya kontor att påverkas.

Totalförsvaret - Civilt försvar

Bodens kommun och dess geografiska område är strategiskt viktigt för totalförsvaret och förväntas därför ligga i framkant i planeringen för det civila försvaret. Strukturreformen, beslutad av regeringen, innebär att beredskapsmyndigheter får ett tydligt ansvar och uppdrag att i utökad takt driva på arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Ansvariga myndigheter kommer att intensifiera arbetet innebärande sannolikt högre krav och behov av utökade resurser för kommunövergripande ledning samt beredskapsarbetet inom flera kommunala verksamheter som skola, VA, socialtjänst och räddningstjänst. Under nuvarande mandatperiod pågår införandet av ett systematiskt arbete med kontinuitetshantering.

Målet är att kommunens samhällsviktiga verksamheter ska ha en plan för att kunna fungera oavsett vad som inträffar. Arbetet med kontinuitetshantering lägger grunden för kommunens uppgifter inom totalförsvaret och bidrar också till ökad informationssäkerhet. De kommande åren kommer de ökade kraven på ledning och samordning av kommunens uppgifter inom krisberedskap och civilt försvar.

Snabb utveckling inom IT

Utvecklingen inom IT-sektorn fortsätter i samma höga tempo vilket kommer att innebära ökade kostnader. Övergången till digitaliserade processer skapar ett förändringsbehov i verksamheten som ställer högre krav på att IT-tjänster ska hålla hög tillgänglighet, säkerhet och kapacitet. Robotisering och artificiell intelligens är komponenter som kommer innebära att det uppstår behov av organisationsutveckling, kompetensutveckling för att utveckla, förvalta, underhålla och administrera nya IT-stöd. Införandet av nya digitala processer innebär utökade behov av investeringar.

Samtidigt som alltmer information nu i första hand är digital blir hoten från omvärlden alltmer sofistikerade. Arbetet med att säkerställa att information inte kommer i orätta händer fortsätter och under de närmaste åren kommer arbetet med handlingsplan IT-säkerhet att bidra till att stärka organisationens förmåga att möta cyberattacker.

Samverkan är en nyckelfaktor för att dela bördan och leverera kostnadseffektiva IT-tjänster. Det sker redan nu i form av gemensamma alternativ inom till exempel Räddningstjänsterna i Norrbotten och utveckling av e-tjänster. Den gemensamma e-tjänstplattformen har använts av alla Norrbottens kommuner sedan 2016 och tillväxten under de sju år samarbetet pågått har varit explosionsartad. E-tjänstplattformen är numera en självklar del i medborgarnas och

näringslivets vardag för att utföra ärenden i kommunerna i Norrbotten. Detta medför att även organisationen för att förvalta och utveckla plattformen behöver stärkas för att bibehålla säkerhet, tillgänglighet och kapacitet.

För- och grundskolan i behov av större kostym

Skola och förskola är centrala begrepp för en framtidsorienterad kommun där kvalitet och resultat för det växande släktet möjliggör för samhällets fortsatta utveckling och stabilitet. Specifika och offensiva satsningar inom detta område genererar framgång. Med en önskad inflyttning erbjuder våra förskolor och skolor i dagsläget för få platser.

Antalet barn i förskoleålder i Bodens kommun är fortsatt hög i förhållande till den kapacitet med antal avdelningar som idag finns. Den förskoleutredning som genomförts och beslutats om avser perioden 2017–2025 och innebär bland annat en övergång från 17 platser/avdelning till 15 platser/avdelning i förskola, att ha minst 4 avdelningar per förskola i centrala Boden, närhet till förskola högst 3 km, ny områdesindelning med mer. Utredningen ska även möta den efterfrågan på förskoleplatser som finns.

I juni 2019 beslutades om en utvidgad grundskoleutredning som har genomförts och utifrån den har beslut fattats om att befintliga grundskolor i de centrala delarna av Boden ska bibehållas och ska renoveras i linje med ett funktionsprogram som ska utarbetas.

Beslut har även fattats om förskolor och skolor på landsbygden. Beslutet innebär bland annat ett förslag att en ny kombinerad förskola och skola ska byggas i Unbyn och att mindre skolors resurstilldelning ska ses över för att likvärdig kvalitet i undervisningen bättre ska kunna säkras.

Ett antal lokaler kommer att behållas för att möta eventuella, snabbt ökade behov.

Migrationsverket flaggar för att antalet mottagningskommuner i landet ska minskas, så att Boden, Stockholm, Göteborg och Malmö är de som kvarstår. Det kan innebära en snabbt ökande grupp barn på förskolor och elever på grundskolor.

Näringslivsutveckling och kompetensförsörjning

Näringslivsutveckling och kompetensförsörjning en väsentlig faktor

Utifrån globala krav på ökat tempo att nå klimatmålen kommer tillgången till grön energi fortsatt att vara en bristvara. Samtidigt ökar behoven inom energiintensiv industri – dels i form av kapacitet inom datacenterindustrin, dels inom metall, mineral och nanoteknologi, samt batteritillverkning med fler branscher. Totalt sett antas etableringar av elitensiva verksamheter fortsätta öka i regionen. Restmaterialflöden från dessa industrier behöver omhändertas och förädlas till nya råvaror och här finns det stora innovations- och industrialiseringsmöjligheter, bland annat genom värme och materialåtervinning.

Boden Cleantech Center, BCC, växer fram med flera etableringar. H2 Green Steels etableringsplaner gör BCC än mer relevant för de material som inte kommer kunna cirkuleras inom H2 Green Steels verksamhetsområde. Målet är att Boden genom BCC, sammantaget med tidigare satsningar på produktion av fordonsgas från organiskt avfall samt energiutvinning ur brännbart avfall, gör kommunen till en attraktiv nod på Nordkalotten för återbruk och återvinningslösningar.

Arbetet med att utveckla återbruk och återvinning av värme från datacenter och annan elintensiv industri och att i symbios med bland annat lokal livsmedelsproduktion och biogasproduktion fortsätter, och accelereras nu av H2 Green Steels etablering i Boden. Denna etablering kommer på motsvarande sätt att implementeras i det energi- och materialsystem som finns.

Inom miljöteknikområdet fortsätter det kommungemensamma arbetet med att utveckla hållbar samhällsutveckling baserad på återbruk, återvinning, socialt arbete, integration, design, förädling och kommersialisering.

I och med den stora samhällsomställningen pågår ett kraftsamlat arbete som kommer att fortsätta vara i fokus de närmsta åren. Kompetensförsörjning och inflyttning är, och kommer att bli, en än mer aktuell och viktig fråga att jobba med för att klara av kommande arbetskraftsförsörjning. För att kunna hantera det på bästa sätt införs ett nytt arbetssätt som innebär att den kommunala organisationen möter och för en dialog med företagen och på det sättet nås fler företag vid ett och samma tillfälle. Ett exempel på det är att företag samlas branschvis för att på ett bra sätt kunna hålla dem informerade om vad som sker, samt hur de kan förbereda sig på bästa sätt beträffande framtida affärsmöjligheter och eventuell kompetensförsörjning.

Med ökade nyanställningar och kompetensbehov som växer från näringslivet behövs fler och olika insatser för att nå potentiella hemvändare och andra intressenter. Många företag har ett ständigt behov av intern kompetensutveckling i alltifrån digital marknadsföring till kompetensförsörjning. Huvudsyftet med kompetensutvecklingsinsatserna är att rusta det befintliga och nya näringslivet för den gröna samhällsomställningen. Det goda samarbetet mellan Bodens kommun och Försvarsmakten är även det ett viktigt arbete.

För att möta upp en allt större efterfrågan på kompetens krävs mer flexibla utbildningsvägar med ”snabbspår” som bland annat underlättar karriärväxling. Genomförda analyser visar även att utbildning i svenska för inkommande arbetskraft underlättar inträdet och integrationen till arbetsmarknaden. Samtidigt behöver kompetensen hos redan anställda stärkas. Ny arbetskraft behöver rekryteras både från andra delar av landet och världen.

Eftersom staten inte tillskjuter medel behöver kommunen söka extern finansiering för stora delar av kompetensförsörjningsarbetet. Dessutom försvårar åtstramningen kring regler för arbetskraftsinvandring rekryteringen utanför Schengen, där åtstramningen bland annat innehåller en höjd miniminivå för ingångslön. För att lyckas med kompetensförsörjningen och attrahera ny arbetskraft behöver kommunikationen från politiker och organisationen i stort vara god, där en positiv bild av Bodens kommun sprids. Samverkan med kommunens etablerade kontakter, där regionen och samarbetskommuner ingår lägger en viktig grund för den regionala kompetensförsörjningsstrategin och gynnar kommunen när finansiering från EU ska sökas.

På grund av digitaliseringsomställningen ser vi ett ökat behov av innovationsfrämjande aktiviteter med fokus på hållbarhet och cirkulärekonomi där ett ökat samarbete med Luleå Tekniska Universitet och andra innovationsfrämjande aktörer är en framgångsfaktor.

Det ska vara fortsatt enkelt att starta, driva och etablera företag i Bodens kommun. För att möjliggöra detta ska näringslivet få guidning genom byråkratin och det har inrättats ett internt företagsnätverk. Nätverket består av tjänstepersoner från kommunala förvaltningar och bolag med syfte att öka förståelsen för näringslivet samt att fortsätta leverera högsta service och bemötande till våra företag. Detta arbete fortsätter och växlas upp genom insatser så som inrättande av företagslots där företag med fler än ett ärende får slå fler kommunala flugor i

en smäll. Vid kommunens introduktionsutbildningar för nyanställda kommer information om vikten av ett starkt företagsklimat att ges.

Omfattande behov av mark och industrilokaler

Konjunkturprognosen visar på fortsatt hög inflation med stigande priser på varor och tjänster. Byggindex har stigit 15% de senaste 12 månaderna. Höjda räntor och högre elpris innebär bland annat en inbromsning av nyproduktion av näringsfastigheter då hyresnivån blir väldigt hög i jämförelse med befintliga byggnader.

Med ett ökat tryck på etableringar kommer arbetet med bland annat behov av mark och lokaler att vara en allt större del i näringslivsarbetet. Här ses redan nu en ökad efterfrågan på industrilokaler och fastighetsmarknaden visar stort intresse att förvärva eller investera i nya lokaler. Många aktörer avvaktar och inväntar byggstart på H2GS innan de egna planerna realiseras. Under planperioden sker också en utveckling inom Försvarsmakten som ska utöka sin verksamhet i Boden. Den pågående invasionen av Ukraina bedöms leda till ytterligare förstärkning av försvarsförmågan än det som redan är beslutat.

Dialoger pågår i dagsläget med olika aktörer om att förvärva eller sälja fastigheter. Bodens Näringsfastigheter AB har drygt 41 000 kvm uthyrningsbar yta och cirka 70% av ytan består av kontor och utbildningslokaler. För att kunna möta efterfrågan måste beståndet utökas framför allt inom segmentet industrilokaler. Efterfrågan på industrilokaler har ökat markant och det blir ofta budgivning på försäljningsobjekten.

Kompetensförsörjningen internt kritisk och konkurrensutsatt

Inför kommande planperiod står kommunen som arbetsgivare inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjning. Behovet av kompetens är större än tillgången och konkurrenssituationen kommer att vara mer påtaglig än tidigare utifrån den planerade industrietableringen och därtill kopplade följetableringar. Kommunövergripande nyckelområden för det strategiska arbetet med kompetensförsörjningen har tagits fram och dessa är:

- Verksamhetens förmåga att organisera och ställa om
- Lönesättning och löneutveckling
- Förstå och skapa värde för medarbetarna
- Hållbar kompetens – plan för kompetensutveckling
- Attraktionskraft för kommunens verksamheter

Under 2023 har en handlingsplan formulerats med ett antal aktiviteter inom varje nyckelområde. Vård och omsorg står inför en särskild utmaning som under 2023 börjar bli mer kännbar och svårhanterad. Från 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Detta kommer medföra schematekniska utmaningar och det pågår ett arbete för att klara av anpassningen till detta.

Utöver det är det redan idag bland annat svårt att rekrytera socionomer inom barn och ungdomsvården och lagstiftningen kräver socionomexamen för att arbeta inom området. Verksamheten står inför utmaningen att rekrytera och behålla socionomer som redan är anställda. Hittills har det varit möjligt att anställa socionomer på tjänsterna även om det i perioder funnits vakanta tjänster. Med ökade krav kan det framledes komma att innebära att verksamheten måste anlita privata företag som hyr ut socionomer för att leva upp till lagstadgade krav vilket medför ökade kostnader för kommunen.

Kompetensförsörjningen inom hela samhällsbyggnadsområdet är kritisk och är redan nu konkurrensutsatt. Huvudfokus under planperioden är att både bibehålla och attrahera kompetens samt att arbeta för goda arbetsmiljöförutsättningar och medarbetarutveckling för befintlig personal. Medarbetare som arbetar som inspektörer är identifierade som kritiska att både behålla och nyrekrytera. Bemanningen har utökats under 2022 för att möta utmaningarna.

Under 2023 genomförs ett arbete för att kartlägga chefers förutsättningar och det kommer att mynna ut i framtagande av en handlingsplan för det fortsatta utvecklingsarbetet 2024.

Det livslånga lärandet skapar goda förutsättningar

Den samhällsomställning som Boden är inne i till följd av etableringen av H2GS och alla de företag som följer med i samband med den etableringen ökar ytterligare trycket på gymnasieskolan att kunna möta förväntningar från näringslivet och vara beredda på mer snabba förändringar och utökat samarbete med omgivande samhälle och näringsliv. Totalt sett innebär det på sikt att utbildningar kan tillkomma och andra utbildningar kan avvecklas utifrån hur elever väljer och hur det lokala behovet inom näringslivet ser ut.

Riksdagen har under 2022 fattat beslut om ett nytt förfaringsätt gällande ungdomars etablering på arbetsmarknaden och hur det ska underlättas samt hur kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv ska förbättras. Ändringarna innebär att arbetsmarknadens behov och ungdomars efterfrågan ska vägas in vid planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå. Kommunerna ska genom avtal med minst två andra kommuner även samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Lagändringen börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

En framtida utmaning för Boden i detta avseende är att det i dagsläget finns ett svagt elevintresse för en del av de utbildningar som är efterfrågade på arbetsmarknaden. Ett sådant exempel är Vård- och omsorgsprogrammet. Vidare finns ett väldigt stort elevintresse för en del av de utbildningar som har en relativt bra balans mellan utbildningsplatser och efterfrågan på arbetsmarknaden. Ett sådant exempel är Fordons- och transportprogrammet.

Vuxenutbildningen spelar en stor roll i flera stora samhällsutmaningar. Det handlar om nyanländas möjlighet till etablering, individers möjlighet att byta yrke och kompetensförsörjning till olika delar av arbetslivet. För en del är Vuxenutbildningen också en andra möjlighet att göra färdigt en gymnasieutbildning som inte blev klar. Skolverket kommer från 2025 att börja anpassa de statliga bidragen för den kommunal vuxenutbildningen utifrån en ny modell och regionala behov. Hur utfallet av detta blir är för tidigt att säga.

Fortsättningsvis kommer det att bli särskilt viktigt att organisera yrkespaket som svarar mot det behov som nya och etablerade arbetsgivare har. Den pågående samhällsomställningen med nya etableringar gör att behovet av yrkesutbildning på gymnasial nivå inom alla yrkesområden är större än någonsin, men framför allt mot industrin. Utmaningen framöver kommer vara att hantera antalet utbildningsplatser och prioritera mellan det privata näringslivets behov av utbildad personal mot det offentliga.

Infrastruktur

Omfattande behov av ny- och reinvesteringar

En av utmaningarna som hela den kommunala organisationen har att hantera är att takten på samhällsomställningen kräver många nyinvesteringar. För att kunna genomföra alla investeringar krävs kompetent personal som kan utreda och driva de utvecklingsprojekt som beslutas. Tillgång till rätt kompetens är en trång sektor, utöver den ekonomi som utvecklingsprojektet kräver. Prioriteringar kommer att behöva göras både mellan viktiga nyinvesteringar och att reinvestera i befintliga anläggningstillgångar. Projekten och upphandlingarna påverkas även av de ökade kostnaderna för bland annat material, drivmedel och av långa leveranstider till följd av komponentbrist. Bedömningen är att kostnadsökningarna kommer att bli påtagliga och generera merkostnader och tidsförskjutningar i projekten. Tidsförskjutningar förväntas också uppkomma till följd av konkurrens om resurser och leverantörer. Prioriteringar av de angelägna projekt kommunen väljer att genomföra blir avgörande för hur väl kommunen lyckas balansera de olika behov som finns.

Extraordinära händelser påverkar energibranschen

Det senaste året har präglats av extraordinära händelser som påverkat energibranschen i Europa, Sverige och Boden på ett sätt som få kunnat förutspå. Rysslands krig mot Ukraina har även inneburit ett annat sorts krig som i huvudsak förts mot länderna i Västeuropa - Ett energikrig.

Strypta gasleveranser och saboterade gasledningar har slagit hårt mot de länder som etablerat ett beroende av gasleveranser från Ryssland. Det har i sin tur drivit upp priserna på el i hela Europa, bland annat i Tyskland. I ett sammankopplat västeuropeiskt elsystem innebär det ökade priser på el även i Sverige, främst då inom elprisområdena SE3 och SE4.

Energikrisen i Västeuropa har tydligare än någonsin aktualiserat behovet av att vara självförsörjande. Det har inneburit att EU startat projektet RePower EU som syftar till att göra sig oberoende av energiimporter från Ryssland.

I Boden har H2Green Steel påverkat samhällsutvecklingsperspektivet och även energibalansen i stort i Norrbotten och i Sverige. Det krävs en snabb utbyggnad av elnäten i hela Sverige men även i elprisområde SE1. På sikt kommer även ny förnybar eller fossilfri elproduktion att krävas inte bara söder om Dalälven utan även här i norra Sverige.

Vätgassamhället är på väg att etableras där vätgasfabriker planeras att byggas i Boden men även på andra ställen. Stora planer på infrastruktur i form av gasledningar runt bottniska viken och ända upp till malmfälten är under projektering/planering. Hur den nya energibäraren vätgas kommer påverka verksamheten vid Bodens Energi är för tidigt att veta i dagsläget. Att det kommer få konsekvenser är dock ställt utom allt tvivel.

För att klara av att hantera de utmaningar som Boden står inför håller Bodens Energi på att rusta sig för framtiden, med ett ökat tempo avseende leveransförmåga av förnybar/återvunnen el och värme samtidigt som organisationen förstärks i syfte att vara en del av den gröna omställningen.

Visionen – Det goda livet

I Boden lever vi nära det som är viktigt och betyder något, oavsett var du väljer att bo eller vem du är. Vi tar hand om varandra och har nära till naturliga mötesplatser.

Här finns möjligheter i det nära resurssmarta och cirkulära som driver utvecklingen av vår kontrastrika livsmiljö. Vi är norra Sveriges gröna hjärta med ett näringsliv som interagerar i ett unikt ekosystem där en växande arbetsmarknad attraherar talanger från hela världen.

Boden är en trygg plats som växer med människorna och möjligheterna.

Utvecklingsområden och mål för verksamheten

Genom visionen beskrivs bilden av det framtida Boden som en varm och välkomnande plats. För att lyckas uppnå visionen och skapa ett attraktivt Boden har ett antal områden identifierats som särskilt viktiga att utveckla. Dessa utvecklingsområden utgår från en omfattande omvärldsbevakning där hänsyn tagits till bland annat trender och utredningar/undersökningar och där medborgarnas behov och önskemål omhändertagits. Områdena är följande:

- Livsmiljö
- Offentliga rummet
- Näringsliv och kompetensförsörjning
- Infrastruktur

Inom respektive utvecklingsområde preciseras prioriterade målsättningar i form av mål och kommungemensamma framgångsfaktorer. Mål markerade med är verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning och mål markerade med är miljömål kopplade till inriktningstexterna i den plan som hanterar de lokala miljömålen.

Livsmiljö

Utvecklingsområdet har sin utgångspunkt i att alla invånare ska ha en trygg miljö att växa, bo, leva och verka i. Våra miljöer ska bidra till en fungerande vardag med tillgång till kommunal service. Miljöer där det finns möjligheter att göra det man tycker om och värdesätter. Att vistas i attraktiva miljöer ökar välbefinnande. Våra livsmiljöer utvecklas till att vara långsiktigt hållbara, inkluderande och väl gestaltade.

Följande delområden behöver prioriteras för att utvecklingsområdet ska bidra till att uppnå visionen samt målsättningarna inom området:

- Vår boendemiljö
- Vår fritidsmiljö
- Grönstruktur
- Vatten-is nära lägen

- Förskola/skola
- Vård/omsorg
- Bibliotek
- Övrig kommunal service

- Aktivt kulturliv
- Kulturhistoriska värden
- Arkitektur/form/design
- Estetiska, konstnärliga värden

Mål:

Alla bodensare har tillgång till en trygg, attraktiv och trivsamt livsmiljö

- *Genom* ett normmedvetet och gemensamt förhållningssätt till medborgardeltagande
  - *Genom* att skapa förutsättningar för en väl fungerande närmiljö för livets olika skeden
  - *Genom* att alla verksamheter arbetar förebyggande och systematiserat för att öka medborgarnas upplevelse av välmående, tillit och trygghet i livsmiljön
- I Boden finns ett närhetsliv med välplanerade och välskötta områden för attraktivt boende och meningsfull fritid

Kommunens service är tillgänglig, jämlik och jämställd

- *Genom* att verka för medborgares delaktighet i mötet med kommunens verksamheter
- *Genom* aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete i alla verksamheter
- *Genom* att identifiera och motverka stereotypa könsmonster
- *Genom* att utveckla tjänsteutbudet vid kommunens servicepunkter

- *Genom* att erbjuda digitala tjänster med hög tillgänglighet
- I Bodens kommun är vi nationellt ledande inom återbruk och cirkularitet
  - *Genom* att Bodens kommun ska bli föregångare vad gäller cirkularitet, både inom kommunkoncernen och genom att underlätta för kommunmedborgare att nyttja, återanvända och återvinna resurser
  - *Genom* att realisera återbruksplanen

 I Bodens kommun hanteras yt- och grundvatten som en ovärderlig resurs (Vatten)

 I Bodens kommun är vi nationellt ledande vad gäller att minska klimatpåverkan och öka energieffektiviteten i enlighet med de nationella klimat- och energimålen (Klimat)

- *Genom* att kommunen systematiskt och målmedvetet arbetar för att bli klimatpositiv i den egna verksamheten
- *Genom* att genomföra Borgmästaravtalets åtgärder

 Den biologiska mångfalden i Bodens kommun ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer (Biologisk mångfald)

 Förekomsten av skadliga ämnen i miljön ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden (Giftfri miljö)

- *Genom* att kommunen arbetar aktivt för att minska användandet av skadliga kemikalier i den egna verksamheten

 I Bodens kommun ska den bebyggda miljön vara hållbar och hälsosam (God bebyggd miljö)

- *Genom* att kommunen aktivt arbetar för en hållbar och hälsosam miljö för alla och med särskilt fokus på barn och ungas miljö

Offentliga rummet

Boden är rikt på offentliga rum, både inomhus som utomhus, som alla skapar oändliga möjligheter och här tas det höjd för skaparkraft i människovänliga miljöer. Offentliga platsen fyller en mycket viktig funktion för social gemenskap och mellanmänniska möten i så väl spontan som organiserad form. Den skapar trygghet och möjliggör för ett Boden där alla kan bo och känna tillhörighet, oavsett intressen. En plats där dörren står öppen året om.

Följande delområden behöver prioriteras för att utvecklingsområdet ska bidra till att uppnå visionen samt målsättningarna inom området:

- Offentliga rummet som social utveckling
- Offentliga rummet som meningsskapande och aktivitetsdrivna mötesplatser
- Offentliga rummet året om, dygnet runt - inomhus och utomhus
- Kvällsekonomi
- Livskraftiga byar med servicepunkter

Mål:

- Våra offentliga platser stärker närhetslivet och har ett meningsfullt innehåll samt en attraktiv och trygg utformning
  - *Genom* ett brett utbud av behovsdrivna aktiviteter som stärker sociala nätverk och främjar möten mellan människor
  - *Genom* att tillhandahålla flexibla och inkluderande mötesplatser med digital och fysisk infrastruktur för medborgardrivna aktiviteter året om – dygnet runt
  - *Genom* fortsatt utveckling av servicepunkternas utbud och innehåll

Näringsliv och kompetensförsörjning

Näringslivsutvecklingen är starkt kopplad till den gröna omställningen och samhällsomvandlingen. Fokus på fortsatt diversifiering och att rusta inför framtidens krav på näringslivet och företagen. Utpekade tillväxtområden stödjer omvandlingen och lockar till företagande hos fler personer och olika grupper. Det finns en uttalad förståelse för hur de olika kommunala uppdragen och verksamheterna kan stödja företag och entreprenörer.

Det ges goda möjligheter till arbete och sysselsättning för alla. Ett behovsdrivet och brett utbud av olika utbildningsmöjligheter och strukturer som stödjer det livslånga lärandet finns. Med utvecklade och anpassade insatser som stärker individer på arbetsmarknaden, i nära samverkan med företag och arbetsplatser.

Följande delområden behöver prioriteras för att utvecklingsområdet ska bidra till att uppnå visionen samt målsättningarna inom området:

- Nyföretagande
- Tillväxt i befintliga företag
- Socialt företagande
- Samverkan offentlighet och näringsliv
- Entreprenörskap
- Kompetensutveckling
- Samverkan utbildningsanordnare och näringsliv/branscher
- Utbildningsutbud och tillgång till utbildning på olika nivåer
- Karriärmöjligheter och möjligheter till yrkesväxling
- Åtgärder mot arbetslöshet

Mål:

Boden har ett av landets bästa företagsklimat där företagen känner sig välkomna och har ett starkt stöd i sitt företagande (*även mål för kommunala koncernen*)

- *Genom* att de kommunala verksamheterna har en samsyn och arbetar för att stödja företagande och etableringar
- *Genom* en tät och systematiserad dialog mellan kommunen och företagen
- Inom företagandet i Boden ökar hållbarhetstänk och affärsmodeller med utgångspunkt i cirkulär ekonomi
- I Boden ökar det sociala företagandet och det finns stödjande funktioner samt etablerade samverkansforum för sociala företag
  - *Genom* att kommunen erbjuder stöd till de som vill starta och driva sociala företag
- Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande är integrerat i alla nivåer i utbildningssystemet

I Boden är kompetensförsörjningen god, flexibel och behovsstyrd, samt en väsentlig del av samhällsomställningen

- I Boden kraftsamlar vi gemensamt för att alla ska erbjudas möjlighet till deltagande i arbetslivet
  - *Genom* ett bra och utvecklat utbud av insatser riktade mot de grupper som har svagast ställning på arbetsmarknaden

Infrastruktur

Infrastrukturen ger en grundläggande tillgänglighet och bidrar till utvecklingskraft. Utvecklingen sker med god kvalitet och användbarhet. Fokus på fortsatt säkerställande av effektiv och långsiktig transportförsörjning är av stor vikt för medborgare och näringsliv. Väl utvecklad digital infrastruktur i form av exempelvis bredband och mobila tjänster är en fortsatt förutsättning för utveckling. Infrastrukturen stödjer den gröna omställningen. Det väl utvecklade infrastrukturensystemet möjliggör till närhet och tillgänglighet.

Följande delområden behöver prioriteras för att utvecklingsområdet ska bidra till att uppnå visionen samt målsättningarna inom området:

- Smart kollektivtrafik
- Vägar
- Gång- och cykelvägar
- Järnväg
- VA
- Moderna pendlingsmöjligheter
- Digital utveckling
- Värme
- Gas
- Tekniskt vatten
- Belysning

Mål:

I hela Bodens kommun finns en robust och hållbar infrastruktur som stödjer en positiv samhällsutveckling och den gröna omställningen

- I Boden är vi nationellt ledande inom återbruk och cirkularitet

Uppdrag

Tidigare uppdrag från kommunfullmäktige

Utreda behovet av tillgänglighetssamordnare

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkar med berörda nämnder kartlägga hur tillgängligheten tillgodoses i befintlig organisation samt utifrån detta utreda behovet av en tillgänglighetssamordnare. Uppdraget är förlängt och återrapporteras senast oktober 2023.

Utarbeta en integrationsstrategi

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta en kommunövergripande integrationsstrategi för den dagliga hanteringen av integration i de kommunala verksamheterna och för att möta behovet av kompetensförsörjning. Uppdraget är förlängt och återrapporteras senast oktober 2023.

Utreda ett kommungemensamt beredskapsförråd för medicinskt förbrukningsmaterial

Socialnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder utreda hur ett kommungemensamt beredskapsförråd för medicinskt förbrukningsmaterial kan organiseras och lokaliseras, samt vilka produkter som bör ingå. Uppdraget redovisas senast november 2023.

Framtagande av nytt Bostadsförsörjningsprogram med aktivitetsplan för ökat byggande

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett Bostadsförsörjningsprogram. Programmet ska innehålla aktivitetsplan för ökat byggande i kommunen. Uppdraget ska även omfatta behovet av särskilda boenden och trygghetsboenden samt så kallade LSS-boenden för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget är förlängt och redovisas senast november 2023.

Utreda förutsättningar och möjligheter att bygga en ny skidstuga

Kultur-, fritids- och ungdomsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningar och möjligheter att tillsammans med föreningslivet i Sävast bygga en ny skidstuga, som sedan ägs och drivs av föreningslivet. Uppdraget redovisas senast december 2023

Mål för ekonomin

Under planperioden görs avsteg från de långsiktiga målen för god ekonomisk hushållning. Orsaken är den expansiva gröna omställning och tillväxt som Bodens kommun står inför. Den innebär initiala satsningar som ger negativa resultat och höga investeringsnivåer. I takt med att tillväxten ökar förbättras resultatet och den ekonomiska ställningen. Bedömning av om koncernen och kommunen har en hållbar ekonomisk utveckling görs tillfälligt utifrån nedanstående indikatorer.

Den kommunala koncernen

- Resultat i förhållande till skatt och utjämning ska vara större än 2 % över den senaste treårsperioden
- Soliditeten ska vara högre än 35 % över den senaste treårsperioden

Kommunen

Mål i det finansiella perspektivet

Hållbar ekonomisk utveckling

För att säkerställa den framtida välfärden och en positiv utveckling i Bodens kommun krävs en hållbar god ekonomisk utveckling. Varje generation bör bära kostnaderna för den service som den generationen konsumerar. Ett överskott i verksamheten skapar också ett handlingsutrymme för att utveckla den kommunala verksamheten och samhällslivet samt ger goda förutsättningar inför morgondagen. Resultatnivån ska därför säkerställa att det finns utrymme för att konsolidera och bibehålla en stark ekonomi samt att i möjligaste mån finansiera investeringar med egna medel.

- Resultatet i förhållande till skatt och utjämning ska vara minst 1 % över den senaste treårsperioden
- Nämndernas budgetavvikelse ska vara bättre än eller lika med 0 %
- Betalningsberedskapen ska uppgå till minst 20 dagar
- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser ska vara högre än 25 % över den senaste treårsperioden

Effektivt resursnyttjande

Lika viktigt för god ekonomisk hushållning är ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. Starkt demografiskt tryck och ökade pensionskostnader kommer dessutom att ställa ökade krav på både en effektiv organisation och en fortsatt digitalisering av välfärdstjänsterna. För att undvika stora framtida underhållsskulder måste kommunens tillgångar samtidigt vårdas och värdesäkras. Planerat underhåll är viktigt för att upprätthålla värdet på kommunens fastigheter, gator och vägar samt övriga anläggningar. Ett annat led i att vårda tillgångarna är det förebyggande arbete som behövs för att minska skador och skadegörelse i samhället.

- God inköpskompetens i förvaltningarna ska öka avtalstroheten.
- Lokalytan i kvm/invånare ska över tid minska.
- Nettokostnadsavvikelsen ska över planperioden minska.

Mål för bolag och stiftelsen

För den verksamhet som drivs i företagsform sker fullmäktiges styrning i huvudsak genom kommunens företagspolicy, bolagsordningar och ägardirektiv där utgångspunkten är en långsiktigt god ekonomisk hushållning. I nedanstående ägardirektiv/inriktning redogörs för vilken styrning fullmäktige vill ha på verksamheten under planperioden. Hur inriktningarna avses att uppnås redovisas till fullmäktige i verksamhetsplanerna med uppföljning i verksamhetsberättelserna.

Allmänna direktiv

Förutom nedanstående inriktningar ska bolagen:

- bygga sina verksamheter på affärsmässiga principer, nyttja sina resurser effektivt samt verka för en ur miljösynpunkt långsiktig och hållbar utveckling.
- samverka med näringslivet, myndigheter samt externa organisationer och arbeta enligt kommunens program och inriktningar för att främja näringslivsutvecklingen i Boden
- sträva efter att arbetet med miljöfrågor ska sammanfalla med ägarens miljöpolitiska intentioner genom miljömålen och borgmästaravtalet
- sträva efter att arbetet med personal och arbetsmiljö ska sammanfalla med ägarens personalpolitiska intentioner
- verka för att verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i den kommunala koncernen uppnås.
- verka för en rättssäker och effektiv informationsförvaltning, vilket innefattar en god offentlighetsstruktur, informationssäkerhet och dataskydd

Verksamhetsspecifika direktiv

Bodens Kommunföretag AB

- Bolaget ska verka för att Boden utvecklas till en attraktiv kommun.
- Bolaget ska i nära samarbete med dotterbolagen främja tillväxt i Boden för att säkerställa en positiv utveckling av bolagen i koncernen och då främst se till att insatserna samordnas på ett för koncernen optimalt sätt.
- Bolaget ska, förutom det som framgår av företagspolicyn, samordna och tillsammans med dotterbolagen utveckla bolagens verksamhet på ett för kommuninvånarna värdeskapande sätt.

Bodens Energi AB (inklusive dotterbolagen)

- Bolaget ska genom sin verksamhet verka för att utveckla Boden till en attraktiv kommun.
- Verksamheten ska kännetecknas av driftsäkra leveranser till god kvalitet.
- Bolaget ska genom låga priser och god service göra så att kommuninvånarna uppfattar bolaget som sitt lokala energiföretag.

- I de konkurrensutsatta verksamheterna ska priserna vara marknadsmässiga och i övriga verksamheter lägre än genomsnittet för liknande verksamheter i landet.
- Tillgången till datakommunikation med hög prestanda är viktig vid valet av etableringsort för företag och organisationer. Användandet av IT i hemmen ökar och tjänsteutbudet utvecklas allt mer. Planeringen ska därför underlätta för marknadens aktörer så att infrastrukturen för bredband utvecklas i hela kommunen. Bolaget ska aktivt verka för att i samarbetet med kommunen förstärka bredbandsutbudet i Boden.
- Bolaget ska bidra med sin kompetens till utredning av tillgången till laddstationer för eldrivna fordon.
- Bolaget ska lämna koncernbidrag med det belopp som beslutas av moderbolaget.
- Soliditeten bör långsiktigt uppgå till minst 35 %.
- Reinvesteringar ska finansieras till 100 % med egna medel och övriga investeringar till minst 25 %.

Bodens Utveckling AB

- Bolaget ska verka för att utveckla Bodens kommun till en attraktiv kommun och skapa tillväxt.
- Bolaget ska lämna koncernbidrag med det belopp som beslutas av moderbolaget.

Bodens Business Park AB (inklusive dotterbolagen)

- Bolaget ska driva utvecklingsarbetet med att skapa en kreativ utvecklingsmiljö vid Bodens Business Park.
- Bolaget ska lämna koncernbidrag med det belopp som beslutas av moderbolaget.

Bodens Näringsfastigheter AB

- Boden Näringsfastigheter AB ska främja sysselsättningen och bidra till en differentiering av näringsliv och arbetsmarknad inom Boden kommun, genom att uppföra, äga, förvärva, avyttra och förvalta fastigheter och lokaler för industri-, kontors-, service-, utbildnings- samt vid behov affärsverksamhet. Därutöver äga och förvalta aktier i företag vars verksamhet ligger i linje med bolagets ändamål, utan att det innebär spekulativ verksamhet.
- Bolaget ingår tillsammans med övriga delar av kommunkoncernen som en viktig aktör inom samhällsbyggnad och näringsliv. Bolaget ska därför samverka med övriga delar av kommunkoncernen och genom egna insatser aktivt bidra till att utveckla Boden och dess näringsliv.
- Bolaget ska lämna koncernbidrag med det belopp som beslutas av moderföretaget.

Boden Event AB

- Bolaget ska verka för att utveckla Boden till en attraktiv plats och stärka kommunen som arrangemangs- och eventstad både i och utanför centralorten. Detta ska bland annat ske genom att marknadsföra Boden som mötesplats för konferenser, mässor, konserter, nöjen och idrottsevenemang och därmed bidra till en ökad omsättning för handel, restauranger, boendeanläggningar samt övrig besöksnäring.

-
- Bolaget ska möjliggöra evenemang genom samverkan med kommersiella och ideella organisationer samt tillhandahålla resurser i form av marknadsföring, huvudmannaskap och/eller stöd vid arrangemang.
  - Bolaget ska ha ett lågt risktagande, arbeta i samverkan med andra arrangörer och verka för att kommunens egna anläggningar får ett ökat nyttjande.

Boden Arena Fastighets AB

- Bolaget ska tillsammans med kommunen och andra kommunala aktörer samt närings- och föreningsliv och med beaktande av ekonomiska förutsättningar förvalta och samordna drift och skötsel av Arenan för en låg driftskostnad.
- Bolaget ska verka för att Arenan är tillgänglig med ett högt nyttjande.

Restproduktbearbetning i Boden AB

- Bolaget ska förutom att bedriva kärnverksamhet även aktivt driva utvecklingsverksamhet inom ramen för kommunens program och inriktningar.

Inriktning till stiftelsen Bodenbo

- Stiftelsen ska främja bostadsförsörjningen och verka för att utveckla Boden till en attraktiv kommun.
- Stiftelsen ska aktivt delta och vara drivande i produktionen av nya hyresrättslägenheter.
- Stiftelsen granskar möjligheten att utveckla alternativa boendeformer där äldre själva kan bestämma innehåll och servicegrad. Ett programarbete inleds för att om möjligt till skapa ett boende med möjligheter till trygghetsboende.
- Stiftelsen ska aktivt verka för att i samarbete med kommunen förstärka bredbandsutbudet i Boden.
- Vakansgraden, d v s andelen lediga lägenheter, bör långsiktigt ligga mellan 2–4 %.
- Det planerade fastighetsunderhållet ska vara på en sådan nivå att inte värdet på anläggningsskapitalet urholkas.
- Resultatet ska säkerställa en konsolidering av ekonomin och den finansiella ställningen samt på sikt innefatta resurser till framtida omstruktureringar.
- Soliditeten bör överstiga 15 %.

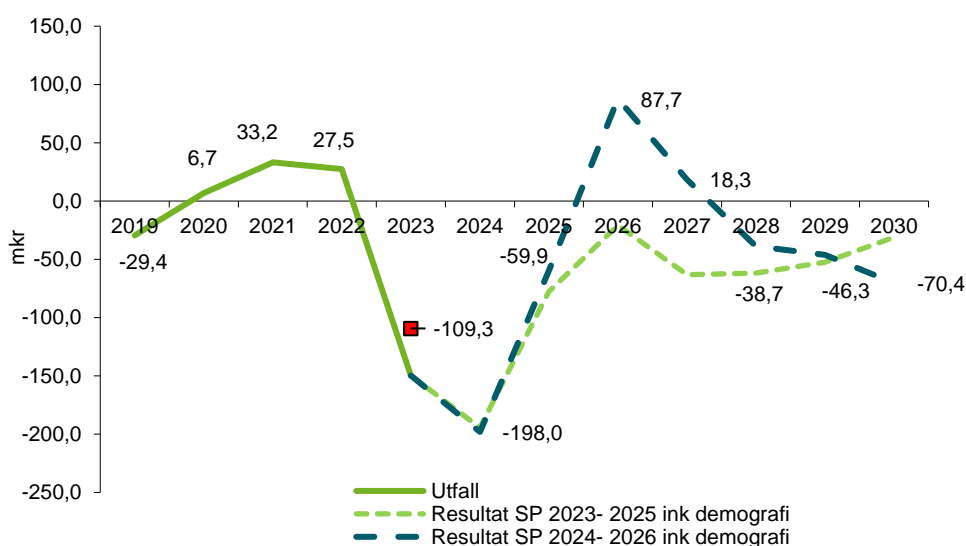
Ekonomi

Avsnittet innehåller en beskrivning över den ekonomiska utvecklingen samt budget för 2024-2026. Det görs även avstämning mot de flesta av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk översikt

Resultatet

Resultatutveckling (före extraordinära poster)

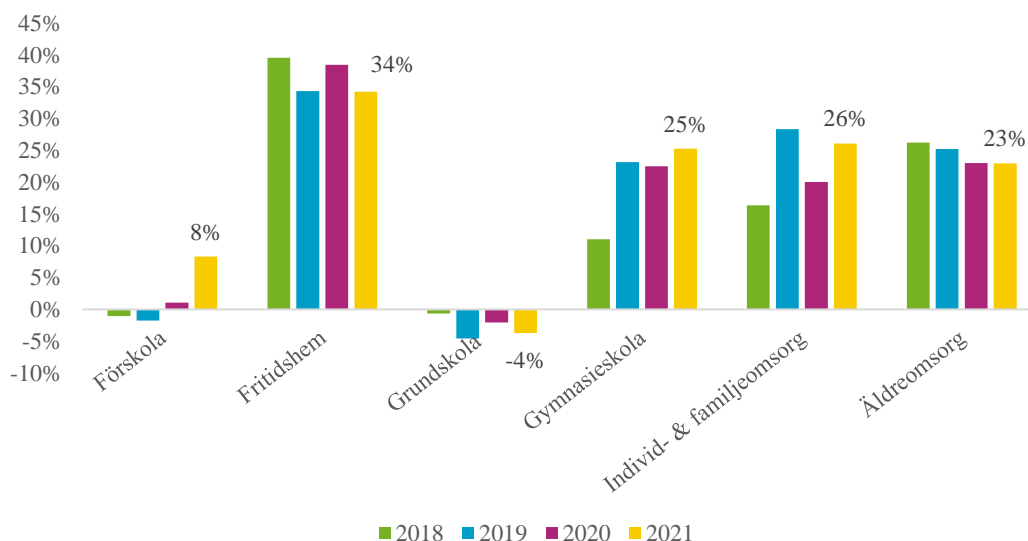
Kommunen är mitt uppe i en omfattande samhällsomställning som förväntas leda till en stark tillväxt där stora delar av samhället och utbudet av den kommunala servicen kommer att påverkas. De beräknade ekonomiska effekterna av den förväntade befolkningsökningen har medräknats i denna plan. Trots det budgeteras för stora underskott åren 2024-2025 vilket till viss del beror på kraftigt ökade pensionskostnader. De väsentliga skillnaderna i resultatnivåerna mellan denna plan och den föregående beror på:

- Högre investeringsnivåer vilket medför driftskostnader i form av räntor, avskrivningar och kompensation till nämnderna för utökad eller förändrad verksamhet
- Hög pris- och löneutveckling, vilket reallt försämrar skatteunderlaget.
- Högre pensionskostnader med anledning av nytt avtal och högre inflation
- Effektiviseringskrav på nämnderna med 1% 2025 och ytterligare 3% (totalt 4%) 2026.

De beräknade resultatnivåerna i planen är under förutsättning att nämnderna klarar målet om en budget i balans. Resultatnivån efter planperioden, dvs från 2027 och framåt är beräknat utifrån schabloniserade kostnadsökningar utefter befolkningsprognosens demografiska sammansättning. Resultatnivåerna är också kalkylerade efter just nu kända nivå på de generella

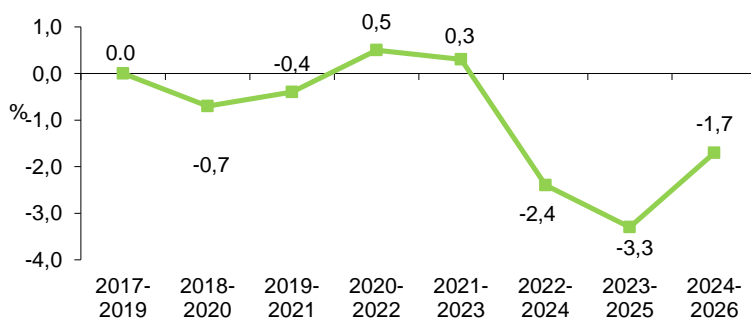
statsbidragen, dessa kommer troligtvis behöva höjas för att inte urholkas mer av inflationen. I resultatnivåerna ingår inte heller vinster vid försäljning av exploateringsfastigheter, om än dessa är kända till sitt omfång är det dock mycket osäkert under vilka år de kommer att falla ut.

Nettokostnadsavvikelse

Standardkostnaden visar vilken kostnadsnivå som kommunen borde ha om inte hänsyn tas till skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgifter. Där korrigeras för sådant som de själv inte kan påverka, till exempel åldersstruktur, invånarnas sociala bakgrund, den geografiska strukturen med mera. En jämförelse ger en indikation på om kostnaderna är högre eller lägre än vad som motiveras av strukturen i den egna kommunen. Under 2021 låg nettokostnaden i Boden totalt sett 14,3 % högre än vad som var motiverat av strukturen för de verksamheter som ingår i kostnadsutjämnningen. Det är en ökning jämfört med året innan då den uppgick till 13,3 % vilket inte följer målet om att nettokostnaden över planperioden ska minska. Överkostnaden motsvarar cirka 160 mkr. De kommuner som är mest lik Boden på en övergripande nivå bedrev verksamheten till en kostnad som var endast 2,6 % högre än vad som var motiverat av strukturen i dessa kommuner.

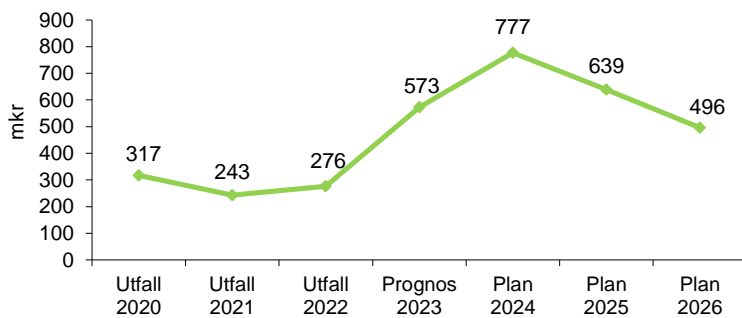
Resultat i % av skatte- och utjämningsintäkter, snitt tre åren

Målet om ett resultat på 1 % av skatt och utjämning i snitt de senaste tre åren beräknas kunna nås 2023. De budgeterade negativa resultaten innebär att målet inte nås 2024 och inte heller i slutet av planperioden. När befolkningsökningstakten sedan tar fart beräknas målen kunna uppnås.

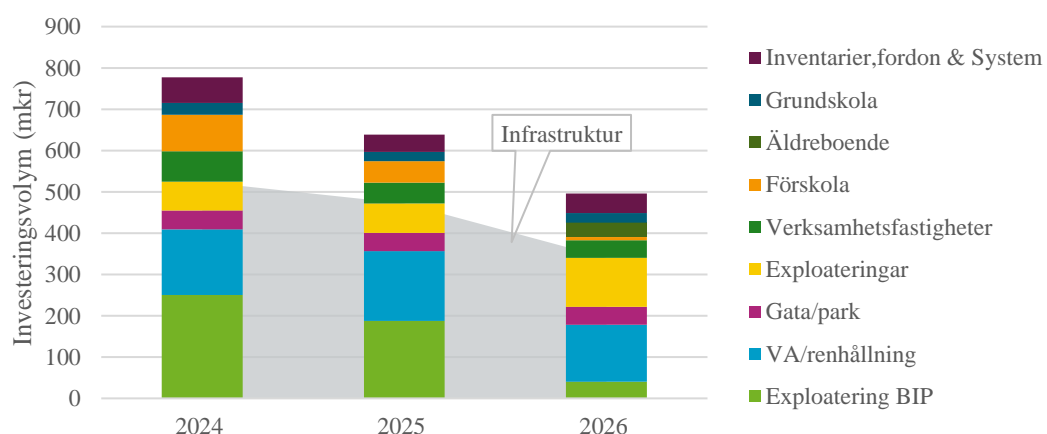
Investeringar

Investeringsnivå, netto

Kommunen har under planperioden fortsatt stora investeringsbehov. Huvuddelen av investeringsvolymen är kopplat till infrastruktur: för att kunna möjliggöra bostadsbyggande och omhänderta en ökande befolkning samt anläggandet av en infrastrukturkorridor till Boden Industrial park. Infrastruktur med järnväg och processvatten ingår inte. Planen innehåller också investeringar i kommunala verksamhetslokaler så som förskolor, fritidsanläggningar och äldreboenden. I planen finns också reinvesteringar, uppgående till ca 100 mkr årligen.

Diagrammet nedan visar hur investeringsvolymen under plan perioden är fördelad mellan olika kategorier, den grå bakgrunden illustrerar en summerad nivå för kategorierna som faller in under infrastruktur.

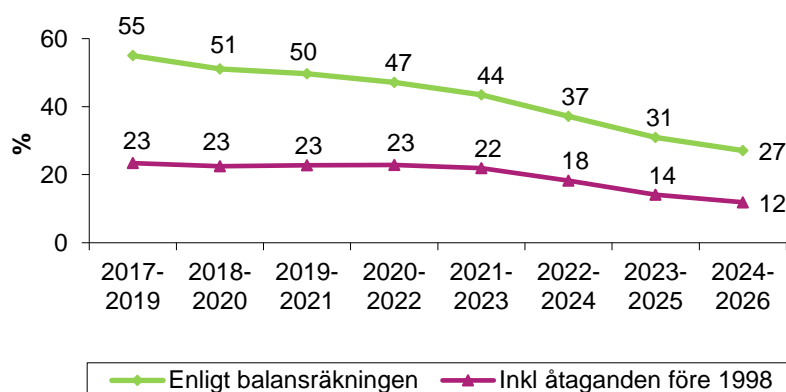
Under perioden beräknas inte alla investeringar kunna finansieras av likvida medel från den löpande verksamheten, vilket förutom hög investeringsvolym beror på de låga resultatnivåerna.

Finansiering

Låneskuld

Tidigare har kommunen haft en relativt låg och stabil låneskuld. I takt med att investeringarna har ökat har även upplåningen ökat kraftigt de senare åren. Nuvarande låneskuld uppgår till 920 mkr. För att nå målet på 20 dagars betalningsberedskap och klara planerade investeringar budgeteras för en ökad upplåning med 550 mkr för 2024, 345 mkr 2025 samt 125 mkr 2026.

Soliditet, snitt tre år

Soliditeten anger hur stor del av kommunens totala tillgångar som är finansierade med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Den mäter det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna och är ett uttryck för den finansiella styrkan på lång sikt. Ju högre soliditet desto lägre utgifter för räntor och amorteringar. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. Soliditeten inklusive pensionsåtaganden som var 23,1 % vid utgången av 2022 beräknas att försämrats gradvis över perioden med anledning av de planerade investeringarna, nyupplåningen och det negativa resultatet. Målet om en soliditet inklusive pensionsåtagande på minst 25 % i snitt över tre år uppnås inte under planperioden. För att kunna uppfylla målet på sikt krävs resultatförbättringar så att lån kan börja amorteras.

Bolagen och stiftelsen

	Utfall 2022	Prognos 2023	Plan		
			2024	2025	2026
Resultat*	160,2	83,4	40,2	38,1	27,6
Investeringar	156,9	260,8	374,5	173,8	329
Upplåning	11,8	-75,4	241,5	26,5	16,5

*exklusive interna koncernbidrag

Bolagen och stiftelsens ekonomiska planeringsförutsättningar har försämrats, vilket i huvudsak beror på stigande räntekostnader och prisökningar. Detta avspeglar sig också i resultatnivåerna, som försämrats sedan strategisk plan 2023-2025. Företagen inom Boden Business-park koncernen flaggar för ett visst intäktsbortfall kopplat till att lokaler i fastigheten

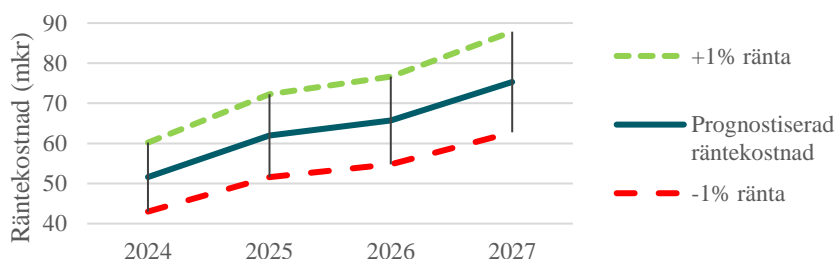
Verkstan inte hyrts ut i den omfattning som tänkt på grund av pandemin. Att förbättra beläggningsgraden, skulle innebära förbättrade resultat. Även Bodens Energi har för planeringsperioden minskande resultat efter finansiella poster jämfört med 2023, vilket beror på att bolaget haft engångsintäkter och att ett antal tillfälliga abonnemang till elintensiva kunder upphör från och med 1 januari 2024. Stiftelsen Bodenbo räknar med lägre resultat de två kommande åren kopplat till planerad nyproduktion.

Investeringsnivåerna beräknas fortsatt vara höga under planperioden. Bodens Energi AB fortsätter med investeringar i elnätet och det stora mätarbytesprojektet, samt har större investeringar kopplat till omhändertagande av spillvärme från H2 Greensteel. Bodens Näringsfastigheter planerar att förvärva fastigheter samt att påbörja om- och tillbyggnad av en skola på Garnisområdet. Stiftelsen Bodenbo planerar att nyproducera omkring 150 lägenheter samt att rotrenovering. Övriga bolag budgeterar för olika underhållsinvesteringar. Flera bolag har även flaggat för att det kan tillkomma investeringar kopplat till samhällsomställningen utöver vad de redan har inplanerat idag.

I och med de planerade investeringarna inom bostads- och skolbyggande samt fastighetsinköp beräknar Stiftelsen Bodenbo en upplåning på 220 mkr under 2024 och Bodens Näringsfastigheter beräknar en upplåning på 85 mkr under perioden. Bodens Energi AB planerar att sin amortera under 2023 men har reviderat sina amorteringsplaner för planperioden på grund av eventuellt tillkommande investeringar med anledning av samhällsomställningen. Bodens Utveckling kommer även de att amortera delar av sin låneskuld under perioden.

Känslighetsanalys av finansiella risker

Ränterisk - Ökande skuldsättning till följd av höga investeringsbehov innebär ökad känslighet för ränteförändringar. En högre räntekostnad innebär också undanträngningseffekter och minskar tillgängliga resurser för annan verksamhet. Baserat på bedömd upplåningsnivå för planperioden ger 1% ränteförändringar utslag i enlighet med diagrammet nedan.

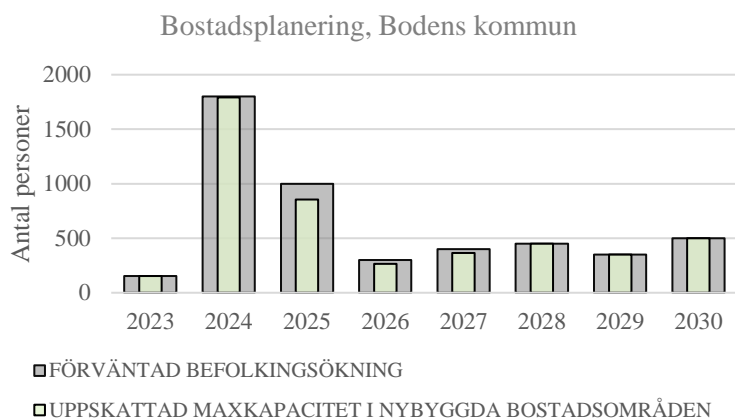

Intäkter av skatt och utjämning - Skatt och utjämning är kommunens huvudsakliga intäktskälla, intäktsnivån påverkas av skattesatsen och skatteunderlaget, i enlighet med nedanstående:

- Ändrad skattesats med 1 kr motsvarar ca 75 mkr
- Ändrat skatteunderlag +/- 1% motsvarar 16,5 mkr
- Befolkningsförändring +/- 100 invånare motsvarar 7,1 mkr

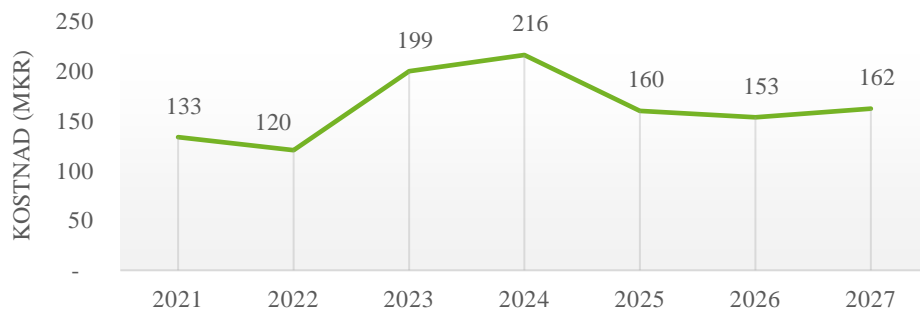
Då kommunens befolkningsprognos ligger till grund för de budgeterade skatteintäkterna, kommer avsteg från den innebära budgetavvikelser. En förskjutning av tänkt befolkningsökning med ett år skulle innebära intäktsbortfall om ca -128 mkr 2024 samt ca -117 mkr för 2025.

Bostadsbrist – Nuvarande befolkningsprognos förutsätter att bostadsbeståndet kan öka enligt nedanstående diagram. Då bostadsmarknaden är en nyckelfaktor till en ökad inflyttning, blir bostadsbrist en riskfaktor att beaktas. Då inflation och räntor medför ett mindre gynnsamt läge för investerare finns risker att planerade byggnationer skjuts i tid.

Kostnadsökningar- Kommunens kostnader och intäkter i strategisk plan utgår från antaganden om lön- och prisutveckling.

- Förändringar i löneantaganden +/- 1% motsvarar 16,5 mkr
- Förändringar i antaganden om pris +/- 1% motsvarar 8,8 mkr
- En stor del av kommunens kostnader kan härledas till pensioner (vilket illustreras av grafen nedan) och vid förändrad diskonteringsränta förändras kostnaderna (vid sänkt ränta ökar kostnaderna och vice versa vid en sänkning). Om en fullfonderingsmodell införs skulle effekten vara ännu större. Förändrad ränta +/- 1 % motsvarar 48,1 mkr (baserat på prognostiserad avsättning 2024)

Utredningar som kan påverka Boden

God kommunal hushållning i kommuner och regioner

Under hösten 2021 presenterades slutbetänkandet, En god kommunal hushållning (SOU 2021:75), där förslagen syftar till att hjälpa kommuner och regioner till en effektiv ekonomistyrning och hjälpa sektorn att nå en god kommunal hushållning. Den 13 april 2023 överlämnade regeringen en remiss till Lagrådet utifrån förslagen i betänkandet. Regeringen bedömer att det inte finns skäl att ändra kommunallagens reglering om god ekonomisk hushållning eller att förändra regleringen av balanskravet. Bland annat föreslås att dagens resultatutjämningsreserv ersättas med en möjlighet att reservera medel i en resultatreserv, vilket ger kommunen större möjligheter att planera sparandet för att nå en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska även innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala koncernföretagen för att tydliggöra företagens betydelse för ekonomin. Däremot föreslås ingen ändring av redovisningen av pensionsförpliktelser utan pensionsredovisningen ska fortsatt ske enligt blandmodellen

Statligt huvudmannaskap för personlig assistans

Utredningen har presenterats under våren 2023 och föreslår ett samlat huvudmannaskap i stället för ett delat. Utredningen förordar vidare ett statligt huvudmannaskap då det enligt utredningen skapar bättre förutsättningar för likvärdighet, förenklar arbetet mot fusk och slutligen förenklar för brukarna. I utredningen förordas också att det kommunala sjuklöneansvaret ska övergå till utföraren, och finansieras genom en förhöjd schablon.

En ändamålsenlig kommunalekonomisk utjämning

En parlamentarisk utredning har tillsats för att se över samtliga delar av utjämningsystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämningen för kommuner. Syftet är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar.

När det gäller kostnadsutjämningen betonar regeringen särskilt beräkningarna för gles bebyggelse och i vilken omfattning systemet tillräckligt kompenserar för socioekonomiska skillnader. Långsiktiga effekter på verksamhet och ekonomi av flyktingmottagande är också områden som nämns. Utöver det ska utredningen se över nuvarande system med strukturbidrag till vissa kommuner och regioner. Utredningen ska också överväga om det finns riktade statsbidrag som kan inordnas i det generella statsbidraget och vilka följd effekter detta skulle kunna få på utjämningsystemet. Utredningen ska redovisas våren 2024.

Ekonomiska styrmedel för omställning till en cirkulär ekonomi

En kommitté ska utreda inom vilka områden och på vilka sätt ekonomiska styrmedel kan användas för att främja omställningen till en cirkulär ekonomi. Utredningen ska inrikta sig på områden med en betydande miljö- och klimatpåverkan, där styrmedel på ett betydande och samhällsekonomiskt effektivt sätt kan främja en sådan omställning. Redovisas senast 30 april 2024.

Ekonomiska rapporter

Prognosen för helåret 2023 avser delårsrapport efter april 2023 justerad med förväntade exploateringsintäkter.

Resultatbudget/-plan

Mkr		Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter		560,5	688,6	618,0	627,3	637,9
Verksamhetens kostnader	Not 3	-2 484,0	-2 639,7	-2 800,4	-2 856,1	-2 871,0
Av- och nedskrivningar		-110,8	-120,9	-131,2	-141,2	-151,2
Verksamhetens nettokostnader		-2 034,3	-2 072,0	-2 313,6	-2 370,1	-2 384,3
Skatteintäkter	Not 4	1 548,0	1 587,2	1 648,7	1 727,3	1 807,9
Generella statsbidrag och utjämning	Not 4	515,9	505,8	527,7	643,0	732,5
Verksamhetens resultat		29,6	21,0	-137,2	0,3	156,2
Finansiella intäkter	Not 5	9,6	9,2	10,3	10,7	10,6
Finansiella kostnader	Not 5	-11,7	-40,1	-71,1	-70,9	-79,1
Resultat efter finansiella poster		27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7
Extraordinära poster						
Årets resultat	Not 6	27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7

Kassaflödesbudget/-plan

Mkr		Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Löpande verksamhet						
Årets resultat		27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7
Justeringsposter	Not 7	-71,4	174,2	193,3	150,9	151,3
<i>förändring av rörelsekapital</i>		-43,9	164,2	-4,8	91,0	239,0
Ökning (+) minskning (-) korfristiga skulder		189,9	-86,8	-1,3		
Kassaflöde från löpande verksamhet		146,0	77,4	-6,0	91,0	239,0
Investeringsverksamhet						
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,9				
Investering i materiella anläggningstillgångar*		-306,9	-572,6	-777,4	-638,6	-495,7
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		31,4				
Prognos ej nyttjad investeringsbudget			28,6	155,5	127,7	99,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		6,2	5,0	80,0	80,0	30,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-0,2				
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0				
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-270,4	-539,0	-542,0	-430,9	-366,6
Finansieringsverksamhet						
Nyupptagna lån		430,0	455,0	550,0	345,0	125,0
Amortering av lån		-290,0				
Amortering av skulder för finansiell leasing		-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Ökning av långfristiga fordringar						
Minskning av långfristiga fordringar						
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		139,1	454,1	549,1	344,1	124,1
Förändring av likvida medel		14,7	-7,4	1,1	4,2	-3,5
Likvida medel vid årets slut		279,7	272,3	273,4	277,6	274,1
varav kommunen		137,1	129,6	130,7	134,9	131,5

Balansbudget/-plan

Mkr		Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar						
Anläggningstillgångar		2 453,7	2 871,8	3 282,6	3 572,3	3 787,6
Omsättningstillgångar	Not 8	633,1	712,4	714,8	719,0	715,6
Summa tillgångar		3 086,8	3 584,3	3 997,4	4 291,3	4 503,2
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital						
Ingående eget kapital		1 345,9	1 373,4	1 363,5	1 165,4	1 105,5
Årets resultat		27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7
Summa eget kapital	Not 9	1 373,4	1 363,5	1 165,4	1 105,5	1 193,2
Avsättningar						
Avsättning för pensioner		213,3	267,0	329,5	339,1	339,3
Övriga avsättningar		0,8	0,4	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	Not 10	214,1	267,4	329,5	339,1	339,3
Skulder						
Långfristiga skulder	Not 11	870,4	1 324,5	1 873,7	2 217,8	2 341,9
Kortfristiga skulder		628,8	628,8	628,8	628,8	628,8
Summa skulder		1 499,3	1 953,4	2 502,5	2 846,6	2 970,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 086,8	3 584,3	3 997,4	4 291,3	4 503,2
Ansvarsförbindelser						
Pensionsförbindelser	Not 12	661,4	667,6	671,8	647,8	618,8
Borgensförbindelser	Not 13	1 982,5	1 927,5	2 115,5	2 133,0	2 149,5
Operationella leasingavtal	Not 14	891,0	886,2	882,0	876,6	872,6
Övriga ansvarsförbindelser		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Not 1 Löne- och prisantaganden

	2024	2025	2026
Personalkostnader	3,7%	3,4%	3,3%
Intäkter, varor och tjänster	1,8%	1,8%	2,0%
Köp av verksamhet	3,1%	2,9%	2,9%
Internränta	2,5%	2,5%	2,5%
Interna hyror	7,7%	1,3%	1,5%
Lokalvård/verksamhets-service	2,0%	2,0%	2,2%

Antagandet av lönekostnadsutvecklingen samt intäktssida- och kostnadsutvecklingen motsvarar Sveriges kommuner och regioners bedömning från april 2023 över hur timlöner och konsumentprisindex kommer att utvecklas. Motsvarande bedömning ligger till grund för kommunens intäktssida, d v s tillgängliga resurser i form av skatte- och statsbidragsintäkter. Kostnaderna för löneökningar budgeteras i en central pott. Potten för 2024 belastas av del av underskottet för löneöversyn 2023 vilket ger ett lägre utrymme. Efter att förhandlingarna är klara fördelas budget ut till nämnderna. Personalomkostnadspåslaget beräknas preliminärt att höjas från 44,53 % till 45,75 % år 2024. Uppräkningsfaktorer för köp av verksamhet, interna hyror samt lokalvård och verksamhets-service bygger på ovan angivna löne- och prisantaganden. När det gäller köp av verksamhet antas personalkostnader utgöra 70 % och övriga kostnader 30 %.

Internräntan uppgår till 2,5 % för 2024, vilket är en ökning med 1,25 procentenheter jämfört med föregående år. Internräntan syftar till att visa genomsnittlig finansieringskostnad för aktiverade investeringar under hela deras livslängd. Sveriges kommuner och regioner beräknar den interna räntan utifrån sektorns egna upplåningskostnader.

Not 2 Potter för oförutsedda utgifter

Mkr	2024	2025	2026
Kommunfullmäktiges pott	0,0	0,5	0,5
Kommunstyrelsens pott	0,2	0,2	0,2
EU-projekt	2,0	2,0	2,0

Kommunfullmäktiges pott budgeteras till förstärkning av SM-veckan 2024. Övrig budget är oförändrade i förhållande till strategisk plan 2023-2025. Efter medfinansiering av redan beslutade EU-projekt återstår 1,4 mkr för vardera åren 2024 till 2026.

Not 3 Pensioner

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förändring av pensionsavsättning	-7,5	-53,7	-62,5	-9,7	-0,1
Avgiftsbestämd pension	-60,0	-88,2	-92,1	-90,8	-94,0
Pensionsutbetalningar	-52,7	-57,5	-61,1	-59,3	-59,2
Försäkringsavgifter	-0,1				
Summa	-120,3	-199,3	-215,7	-159,8	-153,3

Not 4 Skatteintäkter, generella bidrag & utjämning

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Preliminär kommunalskatt	1 506,1	1 582,1	1 648,7	1 727,3	1 807,9
Prognos slutavräkning, innevarande år	33,0	1,9	0,0		
Korrigerig slutavräkning, föregående år	9,0	3,1			
Summa skatteintäkter	1 548,0	1 587,2	1 648,7	1 727,3	1 807,9
Inkomstutjämning	268,0	290,0	301,2	424,7	477,8
Strukturbidrag	65,2	65,0	65,3	69,5	71,8
LSS-utjämning	74,7	84,0	83,7	89,1	92,1
Fastighetsavgift	68,4	69,8	70,2	70,2	70,2
Regleringsavgift/bidrag	77,8	65,5	63,8	49,6	39,2
Kostnadsutjämningsavgift	-57,4	-68,6	-56,5	-60,1	-18,4
Införandebidrag	4,0	0,0			
Generella bidrag från staten	15,3	0,1			
Summa generella bidrag och utjämning	515,9	505,8	527,7	643,0	732,5
Summa	2 063,9	2 093,0	2 176,3	2 370,3	2 540,4

Not 5 Finansiella intäkter och kostnader

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utdelning på aktier och andelar	2,2	0,0	0,0	0,8	1,0
Räntor likvida medel	0,9	2,2	2,6	2,3	2,0
Borgensavgifter	6,5	6,8	7,5	7,5	7,5
Vinst vid avyttring av finansiella tillgångar	0,0				
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa finansiella intäkter	9,6	9,2	10,3	10,7	10,6
Ränta upplåning	-4,0	-19,4	-47,0	-61,0	-72,0
Ränta avsättning pensioner	-4,1	-20,4	-23,7	-9,5	-6,7
Förlust vid avyttring av finansiella tillgångar	-2,0				
Övriga finansiella kostnader	-1,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa finansiella kostnader	-11,7	-40,1	-71,1	-70,9	-79,1
Summa	-2,1	-31,0	-60,8	-60,2	-68,5

Not 6 Årets resultat

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7
Avgår vinster vid avyttring av tillgångar	-4,8	-2,6			
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	2,2				
Återför realiserade vinster/förluster värdepapper	-0,1				
Årets resultat efter balanskravsjustering	24,9	-12,6	-198,0	-59,9	87,7
Avsättning till resultatutjämningsreserv	-4,2				
Nyttjande av resultatutjämningsreserv		0,0	115,2	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	20,6	-12,6	-82,8	-59,9	87,7
Nyttjande av pensionsreserv		12,5	11,6		
Årets balanskravsresultat efter nyttjande av pensionsreserv*	20,6	0,0	-71,3	-59,9	87,7

* Avsikten är att fortsätta arbetet med att stärka resultatet ytterligare samt återropa samhällsomställningen som synnerligt skäl

Not 7 Justeringsposter

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Av- och nedskrivningar	110,8	120,9	131,2	141,2	151,2
Avsättningar exkl utbetalningar	16,3	53,3	62,1	9,7	0,1
Utbetalningar från avsättning	-7,0				
Poster som redovisas i annan sektion	-192,0				
Utrangeringar	0,5				
Övriga justeringar					
Summa justeringar	-71,4	174,2	193,3	150,9	151,3

Not 8 Omsättningstillgångar

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Likvida medel	279,7	272,3	273,4	277,6	274,1
Övriga omsättningstillgångar	353,4	440,2	441,5	441,5	441,5
Summa omsättningstillgångar	633,1	712,4	714,8	719,0	715,6

Not 9 Eget kapital

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7
Resultatutjämningsreserv	115,2	115,2	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital	1 230,7	1 258,2	1 363,5	1 165,4	1 105,5
Summa eget kapital	1 373,4	1 363,5	1 165,4	1 105,5	1 193,2
varav avsatt till pensionsreserv	24,1	11,6	0,0	0,0	0,0

Not 10 Avsättning

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Visstidspension	4,6	5,5	6,2	6,5	7,0
Förmånsbestämd pension	147,7	189,4	239,1	247,5	248,1
Ålderspension	18,0	18,7	19,0	18,4	17,7
Pension till efterlevande	1,4	1,3	0,9	0,5	0,3
Summa pensioner	171,7	214,9	265,2	272,9	273,0
Löneskatt 24,26 %	41,7	52,1	64,3	66,2	66,2
Summa pensionsavsättning	213,3	267,0	329,5	339,1	339,3
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%	97%	97%

Not 11 Långfristiga skulder

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ingående låneskuld	580,0	720,0	1 175,0	1 725,0	2 070,0
Nyupplåning under året	430,0	515,0	550,0	345,0	125,0
Årets amorteringar	-290,0	-60,0			
Summa låneskuld	720,0	1 175,0	1 725,0	2 070,0	2 195,0
varav långfristig skuld	720,0				
Anläggningsavgifter/investeringsbidrag	122,4	122,4	122,4	122,4	122,4
Långfristig leasingkuld	28,0	27,1	26,2	25,3	24,4
Summa långfristiga skulder	870,4	1 324,5	1 873,7	2 218	2 342

Not 12 Pensionsförbindelser

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intjänad pensionsrätt 97-12-31	425,7	432,0	438,5	427,5	412,5
Särskild avtals-/ålderspension	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
PA-KL och äldre utfästelser	85,7	85,3	83,1	76,2	69,0
Efterlevandepensioner	4,7	4,2	3,2	2,2	1,6
Livränta	15,2	14,9	15,0	14,5	13,9
Visstidspension	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1
Summa pensioner	532,2	537,3	540,7	521,3	498,0
Löneskatt	129,1	130,3	131,2	126,5	120,8
Summa	661,4	667,6	671,8	647,8	618,8
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%	97%	97%

Not 13 Borgensförbindelser

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunägda företag					
Bodens Kommunföretag AB	400,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Bodens Energi AB	663,2	633,5	583,4	583,4	583,4
Stiftelsen Bodenbo	437,1	410,6	630,6	630,6	630,6
Bodens Utveckling AB	65,0	53,8	51,8	51,8	51,8
Boden Business Park AB	5,0	4,0	0,0	0,0	0,0
Boden Business Park Fastighets AB	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Boden Science Park Fastighets AB	204,6	204,6	204,6	204,6	204,6
Bodens Näringsfastigheter AB	150,0	160,0	179,5	196,0	212,5
Restproduktbearbetning i Boden AB	0,0	3,3	9,0	10,0	10,0
Egnahem och småhus med bostadsrätt					
Bostadsrättsföreningar	56,7	56,7	56,7	56,7	56,7
Bostadsfinansiering småhus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	1 982,5	1 927,5	2 115,5	2 133,0	2 149,5

Not 14 Operationella leasingavtal

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Framtida hyresavgifter fastigheter					
- som förfaller inom ett år	61,9	60,4	58,9	57,4	55,9
- som förfaller inom ett till fem år	224,6	223,1	221,6	220,1	218,6
- som förfaller senare än fem år	599,7	598,2	596,7	595,2	593,7
Summa fastigheter	886,1	881,6	877,1	872,6	868,1
Framtida leasing/hyresavgifter maskiner och inventarier					
- som förfaller inom ett år	3,0	2,8	2,7	1,7	1,5
- som förfaller inom ett till fem år	1,9	1,8	2,1	2,3	3,0
- som förfaller senare än fem år					
Summa maskiner och inventarier	4,9	4,6	4,8	4,0	4,5
Summa	891,0	886,2	882,0	876,6	872,6

Driftbudget-/plan

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Arbetsmarknad- & utbildningsnämnd	750,7	828,2	858,2	891,3	893,3
Kommunstyrelse	162,3	182,5	190,8	192,3	183,0
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	81,2	91,1	93,8	94,6	93,4
Miljö- & byggnämnd	7,6	9,9	10,7	10,5	10,1
Revision	2,1	2,4	2,5	2,5	2,5
Samhällsbyggnadsnämnd	167,5	187,2	204,1	219,4	223,9
Socialnämnd	832,7	873,1	874,9	884,7	869,8
Överförmyndarnämnd	6,0	6,9	6,5	6,2	6,2
Summa nämnder/styrelser	2 010,1	2 181,3	2 241,4	2 301,5	2 282,3
Ks - finansiering	-2 037,6	-2 171,3	-2 043,4	-2 241,6	-2 369,9
Summa driftbudget	27,5	-10,0	-198,0	-59,9	87,7

Investeringsbudget-/plan

Mkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Arbetsmarknads- & utbildningsnämnd	6,2	19,2	10,1	11,8	13,4
Kommunstyrelse	47,3	47,0	36,3	19,8	29,3
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd	1,8	10,3	7,5	3,5	5,5
Samhällsbyggnadsnämnd	210,8	490,1	716,0	596,0	447,5
Socialnämnd	10,2	6,0	7,5	7,5	0,0
Summa investeringsbudget	276,4	572,6	777,4	638,6	495,7
varav skattefinansierad verksamhet	198,3	519,8	508,2	499,8	312,2
varav taxefinansierad verksamhet	78,0	52,8	269,3	138,8	183,5
Reinvesteringar					
Arbetsmarknads- & utbildningsnämnd			6,0	6,0	6,0
Kommunstyrelse			21,7	14,3	19,3
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd			0,5	0,5	5,5
Samhällsbyggnadsnämnd			94,1	109,3	138,8
Socialnämnd			6,5	6,5	0,0
Summa reinvesteringar			128,8	136,6	169,6
Nyinvesteringar					
Arbetsmarknads- & utbildningsnämnd			4,1	5,8	7,4
Kommunstyrelse			14,6	5,5	10,0
Kultur-, fritids- & ungdomsnämnd			7,0	3,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd			621,9	486,7	308,7
Socialnämnd			1,0	1,0	0,0
Summa nyinvesteringar			648,6	502,0	326,1

Särskilda uppföljningar

Kvalitetsuppföljning till fullmäktige

Nedanstående kvalitetsuppföljningar till kommunfullmäktige ska utgå från de mål och inriktningar fullmäktige fastställt men även från det som är reglerat i lagar och föreskrifter. Uppföljningen ska avgränsas så att den fångar väsentligheter utan att för den skull bli allt för omfattande och resurskrävande.

Vad ska följas upp	Redovisning	Ansvarig
ROSY – underhållsbehov gator och vägar	Kf i april 2024	Samhällsbyggnadsnämnden
Miljö- och byggnämndens arbete under 2023 med alkohol- och tobakstillsyn	Kf i maj 2024	Miljö- och byggnämnden
Uppföljning och utvärdering av nyttjandefrekvensen av anläggningar och idrottshallar	Kf i maj 2024	Kultur-, fritids- och ungdomsnämnden
Nämndens ordinarie kvalitetsberättelse, patientsäkerhetsberättelse, verksamhetsuppföljning med fokus på förbättringsarbeten som sker ute i verksamheten	Kf i oktober 2024	Socialnämnden
Uppföljning av implementeringen av den nya, särskilda boendeformen boståndsbedömt trygghetsboende	Kf i oktober 2024	Socialnämnden
Uppföljning av grundskolans åk 7-9 enheter	Kf i november 2024	Arbetsmarknads- och utbildningsnämnden
Uppföljning, riktad tillsyn inom specifikt område inom ramen för tillsynsverksamheten	Kf i november 2024	Överförmyndarnämnden
Uppföljning av införandet av Trygghets- och säkerhetscentralen och framtidsutsikter för verksamheten	Kf i december 2024	Kommunstyrelsen

Planerings- och beslutsunderlag

Befolkning

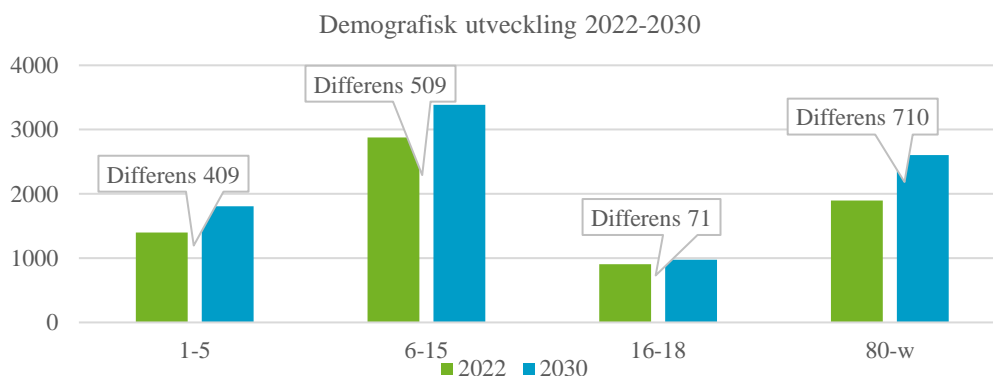
Befolkningsprognosen är oförändrad sedan föregående strategisk plan, men innehåller en något förändrad demografisk sammansättning jämfört med tidigare. Prognosen innehåller antaganden om tillväxt och bättre möjligheter till arbete och bostäder. Den baseras på måltal om 31 000 invånare år 2025 och 33 000 invånare år 2030 samt utgår från de arbetstillfällen som förväntas tillkomma med anledning av etableringen av H2 Green Steel. Etableringen bedöms ge ett tillskott med ca 1 600 direkta och ca 2 400 indirekta arbetstillfällen. Bolagets planering för när arbetskraften förväntas tillsättas har använts som utgångspunkt för prognosen.

Antaganden för in- och utpendling avseende nya arbetstillfällen baseras på erfarenheter hos kommuner som har liknande förhållanden som Boden – Luleå och där en större tillverknings- och utvinningsindustri finns i den mindre kommunen. Analyserna visar att det är rimligt att anta att ca 40 % av de som arbetar på stålverket pendlar in till Boden. För de indirekta arbetstillfällena bedöms inpendlingen variera mellan 12-20 %.

I prognosen antas en invandring på en väsentligt lägre nivå än åren innan. I huvudsak förutsätts en ökad inrikes inflyttning och minskad utflyttning. I prognosen förväntas fler kvinnor än tidigare flytta in eftersom de nya arbetstillfällena bedöms ha en jämnare fördelning mellan könen. Den nya befolkningssammansättningen bedöms även medföra ett ökat barnafödande.

År	Folkmängd	Förändring årlig	ack	Jmf mot SP 2023
2022	28 048	-112		-12
2023	28 200	152	152	0
2024	30 000	1 800	1 952	0
2025	31 000	1 000	2 952	0
2026	31 300	300	3 252	0
2027	31 700	400	3 652	0
2028	32 150	450	4 102	0
2029	32 500	350	4 452	0
2030	33 000	500	4 952	0

Den prognostiserade befolkningsökningen i de ålderskategorier som har störst påverkan på de kommunala kostnaderna illustreras i diagrammet nedan:

Skatt och utjämning

Av nedanstående tabell framgår olika bedömares senaste syn på skatteunderlagets utveckling:

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2021

SKUP	2022	2023	2024	2025	2026
SKR, aktuell	5,4	4,3	4,0	4,8	4,7
SKR, föregående	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
Regeringen, april*	5,0	4,4	2,4	4,5	5,3
ESV, mars	5,1	4,3	3,7	4,2	3,9
Ackumulerat					
SKR, aktuell	5,4	10,0	14,3	19,8	25,4
SKR, föregående	5,4	9,5	14,5	19,5	24,3
Regeringen, april	5,0	9,6	12,3	17,3	23,5
ESV, mars	5,1	9,6	13,7	18,5	23,0

*Regeringens siffror är prognosen från vårpropositionen för 2023. Uppräkningsfaktorerna för 2022 och 2023 fastställdes i september 2022 i förordning SFS 2022:1422. För 2022 är faktorn 4,8 procent och för 2023 är den 4,7 procent.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen samt Sveriges kommuner och regioner

Sveriges kommuner och regioner innehåller högre antaganden om löneökningar under hela prognosperioden än vad regeringen har i sin prognos. Regeringen har räknat med en mindre utveckling av skatteunderlaget då dess prognos antar än lägre tillväxt och sämre utveckling på arbetsmarknaden. Ekonomistyrningsverket prognos innehåller lägre antaganden om skatteunderlaget än vad Sveriges kommuner och regioners prognos.

Intäkterna i strategisk plan bygger på Sveriges kommuner och regioners aktuella prognos från april 2023 med hänsyn till kommunens egen befolkningsprognos där kommunens invånarantal förväntas öka till 33 000 invånare år 2030. Beräkningarna av intäkterna i strategisk plan bygger på en oförändrad skattesats på 22,60 %. I budgeten för 2026 ingår sedan föregående års plan ett antagande om att medelskattkraften i kommunen kommer att öka i och med samhällsomställningen och därmed att bidraget från inkomstutjämningen minskar med ca 25 mkr

Resurser och resursfördelning

Driftramar

I den strategiska planen får styrelser och nämnder sina ekonomiska driftramar för åren 2024-2026. Dessa utgår från aktuell budget 2023 uppräknad med den antagna löne- och prisutvecklingen enligt not 1. Ramen justeras därefter med särskilda beslut i strategisk plan eller via särskilda ärenden som beslutats av kommunfullmäktige.

Vid tilldelningen av resurser till nämnderna utgörs beslutsunderlagen av nämndernas egna budgetförutsättningar, förändringar i demografi samt den egna kostnaden jämfört med standardkostnaden i kostnadsutjämnningssystemet. En demografimodell infördes 2019 som komplement till resursfördelningsmodellen. Den avser delar av utbildningsnämndens samt socialnämndens verksamheter. Bägge nämnderna erhåller kompensation för demografi. Vid en avstämning mot modellen är arbetsmarknads- och utbildningsnämnden överkompenserad med

hänvisning till pågående samhällsomställning. Socialnämnden är underkompenserad med hänvisning till hög nettokostnadsavvikelse.

Investeringsramar

I den strategiska planen fastställer kommunfullmäktige en investeringsram för ny- och reinvesteringar samt en total ram för taxefinansierad verksamhet. Nämnd/styrelse prioriterar själv vilka reinvesteringar som ska genomföras inom tilldelad ram. Driftkostnaderna för dessa ska finansieras inom avskrivningsutrymmet även om vissa undantag görs.

Investeringar i fastigheter och lokaler anvisas enligt riktlinjerna för internhyressystemet direkt till samhällsbyggnadsnämnden som utför dessa. Investeringar i taxefinansierade verksamheter finansieras helt med avgifter.

Förändringar jämfört med tidigare plan

I jämförelse med Strategisk plan 2023-2025 har resultatet justerats enligt nedan:

Mkr	2024	2025	2026
Årets resultat i strategisk plan 2023-2025	-194,5	-77,8	19,9
Beslutade ramjusteringar av fullmäktige	13,6	14,4	0,1
Skatt och utjämning	18,3	32,0	46,9
Pensioner	-23,3	-8,1	-4,1
Finansiella poster	-3,8	-0,2	1,6
Omräkning av ramar & finansförvaltningen	18,2	16,9	17,5
Förändring av nämnder/styrelsers ramar 2024-2026	-26,4	-37,2	5,8
Årets resultat enligt strategisk plan 2024-2026	-198,0	-59,9	87,7

Efter att strategisk plan för 2023-2025 fastställdes har fullmäktige i februari 2022 justerat nämndernas driftramar enligt finansieringsprincipen i regeringens budgetproposition. Vid samma sammanträde gjordes en mindre justering med anledning av en ny riktlinje för ersättningar till förtroendevalda. I april 2023 förbättrades resultatet 2024 och 2025 med 13 mkr per år i och med beslutet att socialnämnden ska återställa den del av deras över- och underkottsfond som överstiger -4 %.

Det budgeterade resultatet förändras även med anledning av nya prognoser avseende skatt och utjämning, pensioner, finansiella poster mm. Omräkning av ramar med anledning av aktuell budget 2023 samt nya antaganden om löne- och prisutvecklingen har också påverkan på resultatet.

I nämndernas ramar ingår en neddragning med -1 % 2025 samt ytterligare -3 % från 2026. Därutöver ges vissa tillskott för att möta upp mot behoven som finns inom verksamheterna. Det avser framför allt för kostnader kopplat till demografi samt ökade driftkostnader kopplat till investeringar. Socialnämnden tillskjuts medel för att slippa återställa sin över- och underkottsfond. I tillskotten ingår även kompensation för höjd avtalspension.

Justering nämnders/styrelsers driftramar

Alla förändringar är i jämförelse med 2023

	2024	2025	2026
Arbetsmarknad & utbildningsnämnden			
Tidigare beslut			
Bb § 18/18 Forskarskola	-0,6	-0,6	-0,6
BB § 15/20 Forskarskola			-0,6
Bb § 15/21 Drifteffekt nyinvesteringar	0,5	0,5	0,5
Kf § 142/21 Budgetproposition 2022	-0,1	0,01	0,01
Kf § 15/22 Fastställd statsbudget	1,2	1,2	1,2
Kf § 42/22 Drifteftk nyinv Kyrkläppens fsk	4,5	4,5	4,5
Kf § 85/22 Samarbete försörjningsstöd	3,0	4,5	4,5
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	1,9	1,9	1,9
Bb § 11/22 Kompetensförsörjning, SO			-2,6
Bb § 11/22 Engelskspråkig undervisning, SO	4,2	4,2	4,2
Bb § 11/22 Legitimationsgrundande studier	1,2	1,2	1,2
Bb § 11/22 Drifteffekt nyinvesteringar	12,0	23,7	34,0
Bb § 11/22 Arbetskläder	-0,7	-0,7	
Bb § 11/22 Budgetprop, nationella prov	-0,2	-0,2	-0,2
Bb § 25/22 Engelskspråkig undervisning SO	-1,8	0,6	0,8
Kf § 10/23 Budgetpropositionen	-0,7	-1,9	-0,1
Kf § 11/23 Arvoden	0,04	0,04	0,04
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	4,9	4,9	4,9
Bb § 3.10/23 Demografi F-9		13,4	16,7
Bb § 3.10/23 Kompetensförsörjningsteamet, SO			2,6
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-8,2	-32,8
Bb § 3.10/23 Drifteffekt investeringar	-2,3	3,9	8,4
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		1,3	1,3
Summa	2,6	15,3	1,1
Kommunstyrelsen			
Tidigare beslut			
Bb § 11/20 Översikts- & detaljplaner	-2,0	-2,0	-2,0
Bb § 10/21 Trygghets & samordningscentral	-0,6	-1,1	-1,1
Bb § 10/21 SM-veckan	-1,0	-3,0	-3,0
Bb § 15/21 Drifteffekt nyinvesteringar	0,1	0,3	0,3
Kf § 142/21 Budgetproposition 2022	0,3	0,3	0,3
Kf § 173/21 Handlingsplan IT-säkerhet	2,4	2,4	2,4
Kf § 162/22 Projekt hållbar hälsa	1,2	1,0	-0,5
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	-2,3	-2,3	-2,3
Bb § 11/22 Översikts & detaljplaner, SO	2,0	2,0	2,0
Bb § 11/22 Tillskott, SO			-9,0
Bb § 11/22 Räddningstjänst SO	1,0	3,0	3,0
Bb § 11/22 KF handlingsplan för demokrati	0,5		0,5
Bb § 11/22 Drifteffekt nyinvesteringar	0,7	0,8	0,8
Bb § 25/22 Bostadsbyggande, SO			2,0
Bb § 25/22 Projektekonom, SO	0,4	0,4	0,4
Bb § 25/22 SM-vecka 2024 till KFU	1,0	3,0	3,0
Bb § 25/22 SM-vecka 2024, Kfs pott	0,0	0,5	0,5
Kf § 11/23 Arvoden	-0,2	-0,2	-0,2
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	1,0	1,0	1,0
Bb § 3.10/23 Kompetensförsörjning, SO			0,8
Bb § 3.10/23 Projektekonom, SO	-0,7		
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-1,9	-7,5
Bb § 3.10/23 Drifteffekt investeringar	-1,1	0,5	2,7
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		-1,6	-1,6
Summa	-0,7	-1,9	-4,6
Transport	1,9	13,3	-3,5

	2024	2025	2026
Transport	1,9	13,3	-3,5
Kultur-, fritids- och ungdomsnämnden			
Tidigare beslut			
Bb § 18/20 Internhyra Medborgarhus	0,3	0,3	0,3
Kf § 142/21 Internhyra Medborgarhus*	-0,3	-0,3	-0,3
Bb § 15/21 Drifteffekt nyinvesteringar	1,4	2,2	2,2
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	0,03	0,03	0,03
Bb § 11/22 Framtidens föreningsliv SO			-0,5
Bb § 11/22 Drifteffekt nyinvesteringar	1,5	0,9	1,0
Bb § 25/22 SM-vecka 2024	-1,0	-3,5	-3,5
Bb § 25/22 Drifteffekt investeringar	-0,8	0,7	0,7
Kf § 11/23 Arvoden	0,02	0,02	0,02
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	0,3	0,3	0,3
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-0,9	-3,6
Bb § 3.10/23 Drifteffekt investeringar	-1,0	0,7	1,7
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		0,02	0,02
Summa	-0,7	0,1	-1,6
Miljö- och byggnämnden			
Tidigare beslut			
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	0,01	0,01	0,01
Kf § 11/23 Arvoden	0,08	0,08	0,08
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	0,1	0,1	0,1
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-0,1	-0,4
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		0,01	0,01
Summa	0,1	0,0	-0,3
Socialnämnden			
Tidigare beslut			
Kf § 160/20 Budgetproposition 2021*	-0,2	-0,2	-0,2
Bb § 10/21 Generellt bidrag inkl demografi	8,6	8,6	8,6
Kf § 142/21 Budgetproposition 2022	-0,5	-0,5	-0,5
Kf § 15/22 Fastställd statsbudget*	-0,3	-0,3	-0,3
Kf § 85/22 Samarbete försörjningsstöd	-1,4	-1,8	-1,8
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	0,3	0,3	0,3
Bb § 11/22 Demografi äldreomsorg	-1,4	5,8	5,8
Bb § 11/22 Ökade kostnader IFO, SO	1,8	3,5	-1,7
Bb § 11/22 Drifteffekt nyinvesteringar	0,2	0,5	0,5
Bb § 11/22 Arbetskläder	-0,7	-0,7	
Bb § 25/22 Ökade kostnader IFO, SO		-0,8	0,2
Kf § 10/23 Budgetpropositionen	-0,1	0,3	-0,2
Kf § 11/23 Arvoden	0,2	0,2	0,2
Kf § 48/23 Över- och underskottshantering ÖUF	-13,0	-13,0	
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	5,4	5,4	5,4
Bb § 3.10/23 Demografi äo	7,3	11,6	20,6
Bb § 3.10/23 Inget återställande av ÖUF	13,0	13,0	
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-8,5	-34,0
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		0,2	0,2
Summa	25,6	21,6	-7,9
Transport	26,9	35,1	-13,2

	2024	2025	2026
Transport	26,9	35,1	-13,2
Överförmyndarnämnden			
Tidigare beslut			
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	0,0	0,0	0,0
Bb § 11/22 Tillfällig resurs	-0,6	-0,6	-0,6
Kf § 11/23 Arvoden	0,0	0,0	0,0
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	0,1	0,1	0,1
Bb § 3.10/23 Förlängning tillfällig resurs	0,3		
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		0,002	0,002
Summa	0,4	0,1	0,1
Samhällsbyggnadsnämnden			
Tidigare beslut			
Bb § 19/20 Internhyra Medborgarhus Tek	0,06	0,1	0,1
Bb § 12/20 Internhyra Medborgarhus Faf	0,03	0,0	0,0
Kf § 160/20 Budgetproposition 2021	-0,03	-0,03	-0,03
Bb § 15/21 Drifteffekt nyinvesteringar	0,1	0,1	0,1
Kf § 142/21 Internhyra Medborgarhus	-0,1	-0,1	-0,1
Kf § 130/22 Exploatering Bostadsomr Unbyn	0,1	0,2	0,2
Bb § 11/22 Ändrad IT-taxa, IT säkerhet	0,1	0,1	0,1
Bb § 11/22 Bostadsbyggande SO			-6,9
Bb § 11/22 Entreprenörsboende SO			-1,4
Bb § 11/22 Drifteffekt nyinvesteringar	10,9	21,8	21,9
Bb § 25/22 Bostadsbyggande SO			5,1
Bb § 30/22 Drifteffekt investeringar	1,5	0,9	0,9
Kf § 10/23 Budgetpropositionen	0,1	0,0	0,0
Kf § 11/23 Arvoden	0,1	0,1	0,1
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Bb § 3.10/23 Höjda arbetsgivaravgifter	0,6	0,6	0,6
Bb § 3.10/23 Trafikhandläggare, SO	0,5	0,5	0,5
Bb § 3.10/23 Spar 1 + 3 %		-1,9	-7,5
Bb § 3.10/23 Drifteffekt investeringar	-2,0	2,7	13,8
Bb § 3.10/23 Ändrad IT-taxa, trådlöst nätverk		0,1	0,1
Summa	-0,9	2,1	7,5
Revisionen			
Beslut i strategisk plan 2024-2026			
Presidiets förslag till revisionsens budget		-0,1	-0,1
Summa	0,0	-0,1	-0,1
TOTALT, mkr	26,4	37,2	-5,7